ኤርትራ ሓዳስ

ዓሰራይት ሰነት ዕልብ 45 | ሮቡዕ 08 ኖቨምበር 2017 | ዕውል 2.00 ነቕፋ

ሳወ፡ ሰሚናር መ.ወ.ኣ.ኣ.ኤ. ገብኢ

መሕበር ወጠን ኣዋልድ ኣንሳት ኤሪትርየ፡ ኣንሳት ድራሰት ኣካዳምየት ወምህነት እንዴ ተዐንደቀየ ኣርወሐተን እግል ልቅደረ ወእት ሙጅተመዕ ለዐለ እለን ዶር እግል ወቀሎት እብ መትሰባል ከድም ክም ህለ ለመሕበር ሸርሐ።

ኣንፋር መክተብ መርከዚ መሕበር ወጠን ኣዋልድ ኣንሳት ኤሪትርየ፡ እት ዮም 4 ወ5 ኖቨምበር እግል ኣንፋር 31 ደውረት ክድመት ወጠን እተ ወደዩ ሰሚናር፡ ኣደቀቦት ኣዋልድ ኣንሳት፡ እብ ክሱስ ኣዋልድ ኣንሳት፡ ምህነተን ክምሰለሁመ ኣዋልድ ኣንሳት ወተዕሊም እቱ ፋይሕ ተውዴሕ ሀበ።

ሩእየት መሕበር፡ ኣዋልድ ኣንሳት ኣክል-ሕድ ክም ውላድ ተብዕን ኣብካት ወሕቁቕ እግል ልርከበ መትጻጋም ክምቱ ለሸርሐየ ምቀድመት ናይለ ሰሚናር፡ እሊ ህዬ፡ እብ ጅህድ ሕበር ክም ልትኣከድ ሸርሐየ።

"ክምሰለ ልትሐዜ ምንመ ኢኮን፡ እት ብዙሕ መጃላት ዶር ወመሻረከት ኣዋልድ እት ልትወደሕ መጽእ ህለ" ለቤለየ ምቀድመት ናይለ ሰሚናር፡ መሃም ወኣህዳፍ መሕበር ወጠን ኣዋልድ ኣንሳት ኤሪትርየ፡ ሕፍዘት ሰያደት፡ ዐዳለት እጅትማዕየት፡ መሳዋት ወሄራር ዐቦት እቅትሳድ ለለዐንቅፍ ዐዋዲ ዴራይ ወቃኑን እግል ሸነኮት፡ ክምሰለሁመ እግል ኣዋልድ ኣንሳት እት ዓይለት፡ መዕየ ወወጠንያይ ደረጃት ኣክል-ሕድ እግል ኣትመቃርሖት ወቀረሮት ኣብካት ሂበት ክምቱ እብ ፋይሕ ሸርሐየ።

እት ደንጎበ ህዬ፡ ኣዋልድ ኣንሳት ለገብእ ህለ ጅህድ እግል ልትዐወት ሙስተቅበለን እግል ኣድመኖት እብ መትሰባል እግል ልክደመ እት ለኣትፋቀደ፡ ክሱት እለን ለህለ ኣብካት ተዕሊም ወምህናት እብ ዋጅብ እግል ልትነፌዐ እቡ ትፋነየ።

መርዒት ዓሉቅ ኣህምየት ዛይደት ክምሰል ቡ ትሸረሐ

ዓሉቅ እት ዋጅብ ወቅቶም እግል ልትወለዶ፡ እት መደት ዕምስነ ለገብእ መርዒት ኣህምየት ዛይደት ክምቡ፡ እት እስብዳልየት ኦሮታ መስኡል ቅስም ማርዒት ዓሉቅ ዶ/ር ዘሚኪኤል ዑቅቤ ሸርሐ።

ዓሉቅ፡ እት ናይ መደት ዕምስ ለትፈናተ ወቅት ወከባደት ክምቦም እት ሸርሕ፡ እት 40 ሳምን ወእት 37 ሳምን ለልትወለድ ክምህለ ዶ/ር ዘሚክኤል ሐበረ።

እትሊ ኣስባብ ምን ካሬ ህዬ መትሰንዳር ንዛም ሸም ወርሕም፡ እብ ጅማዕ ለለትዐዴ ሕማማት፡ ቀደም ዕምስ ወእቱ ለልርኤ ሕማማት፡ ብዝሔ ዓሉቅ እት ኦሮ ርሕም፡ ነቃስ ሙነት፡ ስትየት ኸምር፡ ኣትነኖት ሰጃይር ክምቱ ወደሐ።

ለዲብ ሐጨር ወቅት ዕምስ ለልትወለዶ ዓሉቅ ሴመ ሰበት ኢልክህሎ ሕማም ወሞት እግል ለኣብቅዮም ሰበት ቀድር ማርዒት ዓፍየት ክም ለኣትሐዝዮም ለሐበረ ዶ/ር ዘሚክኤል፡ ክም ዐበውመ እብ ሕማም ሸነብእ፡ ደቅጥ ደም፡ ሱክራ፡ ዐወር ክምሰለሁመ ናይ ዐቅል ወገሮብ ነቃስ ክምሰል ሰብብ እቶም ሸርሐ።

እት ገሌ ኣውካድ ዓሉቅ ታማም ክም ኢኮን እግል ፈረጎት ለለኣትከሕድ ዶል ገብእ ሰብ መቅደረት እብ ኣሻይር ሓምለት ገኖበት፡ ሓምል ጭገር ወርሐት እገር ውብዕድ እቡ እግል ልፍሩጉ ክም ቀድር ወደሐ።

እት እስብዳልየት መርጅዕየት ኦሮተ መስኡል ቅስም ራዐዮት ዓሉቅ ዶ/ር ዘሚክኤል ዑቅቤ እት ደንጎበ፡ ዘዋህር ኢተሚም ዓሉቅ እግል ህወኖት ዐመሲ ዋጅብ መርዒት እግል ሊደየ ወዲብ መኣሰሳት ዓፍየት እግል ልውለደ እት ዓሉቅ ለልትርኤ ዐዋዲ እኩይ ክምሰለ ክሕለት፡ ሼደሎት፡ ወርከዮት ዐንቀር እግል ልትህወን ትፋነ።

ድርፎ፡ ዐማር ጀራዲን ዐቦት ለኣርኤ

ዲብ ኣቅሊም ምግብ፡ ሐረስቶት እዳረት ደዋዬሕ ድርፎ፡ እበ ሰርጉሉ ለህለው ወራታት ሐርስ፡ ፍሬታት ወሐመሊት እንዴ ዐመረው፡ ዲብ ኣንሰሶት ንህብ ወደወርህ እንዴ ትፈረረው መናበረቶም ሳይሮ ክምሰል ህለው ትሸረሐ።

መስኡለ እዳረትለ ደዋዬሕ ኣሰይድ ዑመር ኢብራሂም ጀቢብ እግል ኤሪና እተ ሀበየ ሐብሬ፡ ዲብለ ደዋዬሕ እብ 250 ሐረስቶት እት ዝያድ 125 ሄክታር ልትዐመር ለህለ ኣራንሺ፡ ዘይቱን፡ ማንጉስ ወቡን ክምሰልሁመ ለትፈናተ ጅንስ ሐመሊት ክምሰል ፈሬ እንዴ ኣሸረ ኣርወሐቶም ወድዋራቶም እንዴ ከፈው እት ዐዳጋታት ኣስመረ ለኣዘቡ ክምሰል ህለው ኣትኣመረ።

ለመዐምረት እብ ጀህቶም፡ ምክር ሰብ መቅደረት ዓፍየት ወሰራይ ዶል ረክቦ፡ ወራታቶም እግል ኣደቀቦት ለቦምቱ መዳሊት ሐቀለ ሸርሐ፡ ምስለ ልዛበው ምኖም ዱቅሪ ለተኣትራክቦም ገበይ እግል ትጥፌሕ እሎም ጠልበው።

ሓለት መዋሰላት እበ ከስስ ህዬ፡ ምስል ሸቅየት ገበይ፡ ዲብ ሳምን ሰለስ ኣምዕል ክድመት እግል ተህቦም ለትየመመት ኣውቶቡስ፡ ሐቆ ወክድ ሐጨር ክምሰል ኣትካረመት ለሸርሐው ሐረስቶት፡ ክድመተ ምን ሐዲስ ለተኣነብት እቡ ቴለል እግል ልትከለቅ ኣትፋቀደው።

እዳረት ደዋዬሕ ድርፎ፡ እግል ዐዶታት ደዕሮታት፡ ኣርበርቡዕ፡ ኣንጸፌት፡ ነበረ ወዐድ ሹመ ለሸምል እት ገብእ፡ 600 ሰካን ነብሩ።

እሊ ክእነ ዲብ እንቱ መሕበር ወጠን ኣዋልድ ኣንሳት ኤርትርየ ምዴርየት ኣኸርየ ምስል ውዛረት ሐርስ እብ መትዓዋን፡ እግል 350 ሐረስቶት ኣዋልድ ኣንሳት እዳረት ደዋይሕ ድርፎ፡ እብ ለሀ መገን ኣድሐነት ወጀደ እለን።

መስኡለትለ ፈርዕ ኣሰይደ ሰዐድየ መሐመድ እግል ኤሪና እተ ሀበተ ሐብሬ፡ ለኣዋልድ ኣንሳት እግል ወራታት ከርሰ ለገብእ ዕጨይ እግል ልርከበ ልትጀረሰ ክም ዐለየ እት ሸሬሕ፡ ለሀዩብ ህለ መገን ኣድሐነት እግል እሊ እንዴ ኣርሀ፡ እግል ጠወሮት ኣርወሐተን ወኣጀኒተን ወቅት እግል ልርከበ ክም ሰድየን ሸርሐት።

ለእብሊ በክት ለትነፌዐየ ኣንሳት እተ ሀበያሁ ረኣይ ህዬ፡ ቀደም እለ ልትነፌዐ እቡ ለጸንሐየ መገን እብ ብዝሔ ዕጨይ ሰበት ነስእ ልትገደዐ ክም ዐለየ እት ሸረሐ፡ እትሊ ወክድ እሊ ማጽእ ለህለ መገን ኣድሐነት ላኪን ጣቀት ሰበት ተድብር፡ እት ሕፍዘት ወቅተን ወዓፍየተን ዶር ዐቢ ክምቡ ኣፍህመየ።

መህረጃን ኤረትርዩን ስካን ጅደ ትሰርገለ

መህረጃን ጃልየት ኤረትርዩን ስካን ጅደ ወድዋራተ፡ "በርሀት እግል ዐማር ወዐቦት" ዲብ ሐንቴለ ትብል ስቅራት፡ ብዝሓም ምዋጥኒን ወመሳኒት ሸዐብ ኤረትርየ ዲብለ ሐድረው እቱ፡ ዲብ ዮም 1 ኖቨምበር እብ ነያረት ትከሰተ።

ዲብ እሊ ናይ ሰነት ተጀሜዕ፡ ስክርቴር ጀብሀት ሸዕብየት እግል ዲሞቅራጥየት ወዐዳለት አሰይድ አልአሚን መሐመድሰዒድ ወወዚር ሕኩማት አቃሊም አሰይድ ወልደንኪኤል አብረሀ ለብእቱ ልኡክ ሕኩመት ወጀብሀት ሻርክ ህለ።

ሰፊር ኤረትርየ እት ሰዑድየ አሰይድ መሐመድ ዑመር መሕሙድ ዲብለ ቀደመየ ከሊመት፡ እት ክል ሰነት ዲብ ካርጅ እበ ነብሮ ኤረትርዩን ለገብእ መህረጃናት፡ ዲብ አደቀቦት ውሕደት፡ መትወራራስ ወጠንያይ ዓዳት ወቅየም ዲብ በራምጅ ዐማር ወመዳፈዐት ወጠን እግለ ወድዉ ወራታት ሰመዕ በሲር ክምሰልቱ ሸርሐ።

ሰፊር መሐመድ ዑመር እንዴ አትለ፡ ሄራር ወጠንያይ ዐማር ወመዳፈዐት ሰያደት ወጠን እብ ፋዝዐት ወሰብልት መሻረከት ምዋጥኒን ዲብ ቀበት ዐድ ወካርጅ እብ ሰኔት ትተላሌ ክምሰል ህሌት እንዴ አሸረ፡ ጃልየት ጅደ ወድዋራተ፡ ቅየም ጀብሀት ሸዕብየት ወመጅተመዕ ኤረትርየ ዲብ ረበዮት ለወድዩ ናይ ተዕሊም ወመትነዛም ሸባን ወራታት እበ ትወቀለት እግል ለአተላልዩ ትፋነ።

ለምህረጃን፡ ዕፌ ስወር፡ ጅግረ ርያደት፡ ወራታት አጀኒት ወብዕድ ለሸምል በራምጅ ልተላሌ ክምሰል ህለ ለኣይስ ውዛረት እዕላም ሐበረው።

ዲብለ ናይ መክሰቲ ዓደት፡ ምን ቀበት ዐድ ለጌሰት ፍርቀት ዓዳት ሪም እበ ቀደመቱ በራምጅ ጋምል ዐለ።

እብ ስክርቴር ጀብሀት ሸዕብየት እግል ዲሞቅራጥየት ወዐዳለት አሰይድ አልአሚን መሐመድሰዒድ ወወዚር ሕኩማት አቃሊም አሰይድ ወልደንኪኤል አብረሀ ለትከወነ ዉቁል ልኡክ ሕኩመት ኤረትርየ ወጀብሀት ሸዕብየት እግል ምሸተርከት መህረጃን ኤረትርዩን ስካን ጅደ ወድዋራተ፡ እብ ክሱስ ሓድረት ሓለት ወጠን ወናይ ወቅቱ መሃም እብ መጅብ ተጠውራት መንጠቀትነ ወእዲነ ሰሚናር ወደው።

ለልኡክ ዲብለ ሸርሑ፡ ድቁባት ድወል እት ቅደይ ብዕዳት ድወል እበ ልተበዓሁ መትኣታይ፡ ክምሰልሁመ ለልተበዓሁ ናይ ዘማቴ ወዐሚም ሰያሳተን፡ ገባይል እዲነ መስኩበት ሓግል እቱ ለህለ ወክድ፡ ሸዐብ ኤረትርየ ውሕደቱ እንዴ ሐፍዘ ወወጠንየቱ እንዴ አደቀበ፡ እብ ፍቲ ወሕሸመት-ሕድ ናይ ዐማር በራምጁ ሰርግል ሀለዮቱ ተኣምርተ ውሕደቱ ወናይ ሕበር ሩእየቱ ክምቱ እንዴ ሸርሐ፡ ረዩም ወመሪር ንዳል ለሰርገለ ቅየም ጀብሀት ሸዕብየት ወመጅተመዕ ኤረትርየ፡ ሐቀ እስትቅላልመ እንዴ ተሐፈዘ እግል ለአተላሌ ሰበት ቀድረ፡ ደማን እትለ በ መርሐለት ብጾሕ ክምሰል ህለ እብ ተፋሲል ወደሐ።

ሄራር ብነ ወጠን እግል ህንአት ወዐናቃፍ ለትሐበከ ዋይዲባት ወጻብኢት፡ አሳስ ገቢል እበ በ ድቅብት ወጠንያይት ውሕደት፡ ለስታቲባቶም እግል ለአቀ'ሌዕ ክምሰል ቀድረ ለሸርሐ ልኡክ ኤረትርየ፡ ለአትበገስናሁ ወራታት ዐማር እብ ዐውቴ እ'ተ ናይ ደንጎበ ሀደፉ እግል ልብጸሕ ወዐቦት ጀላብ እግል ትትአከድ፡ ለትመቅረሐ በራምጅ መዳፍዐት እበ ትወቀለት ፊዛዐት እግል ለአሳድር ክምሰል ወጅብ ወደሐ።

ለእብ ስክርቴር ጀብሀት ሸዕብየት እግል ዲሞቅራጥየት ወዐዳለት አሰይድ አልአሚን መሐመድሰዒድ ወወዚር ሕኩማት አቃሊም አሰይድ ወልደንኪኤል አብረሀ ለትመረሐ ውቁል ልኡክ ሕኩመት ኤረትርየ ወጀብሀት እንዴ አትለ፡ እግል በራምጅ ዐማር ሰነት 2017 ወግራሁ እበ ጀሀት ለሐቴ፡ እግል አደቀቦት ጀብሀት ሸዕብየት ወጀብሃት መዳፈዐተ ህዬ እበ ካልእ እንዴ አሸረ እብ ተፋሲል ሐቀለ ወደሐ፡ ለጀብሀት ካርጅ ወአግደ ህዬ - ዲብ ዐለዮ ለነብሮ ኤረትርዩን ዲብ ሕፍዘት ወአደቀቦት ሀውየቶም ወዱዎ ለህለው ወራታት ዲብሎማስየት ገቢል ዝያደት ለደሬዕ ወመሻረከቶም ለልአዘይድ ሰበት ገብአ፡ መሻረከቶም ወዶሮም እብ ዝያደት እግል ልወቅሎ እቱ ክም ወጅቦም ሐበረ።

ለውቁል ልኡክ ዲብ ደንጎበ፡ ምን ምሸተርከት ለትቀደመ ዲቡ፡ ሽኡን ቀበት ዐድ ክምሰሁመ አሕዳስ መንጠቀትነ ወእዲነ ለከስስ ሰኣላት በሊስ በሀ እቱ።

"በርሀት እግል ዐቦት ወዐማር" ሐንቴለ ትብል ስቅራት፡ ዲብ ሄለል ኖቨምበር እብ ለትፈናተ በራምጅ ለአስተብደ መህረጃን ኤረትርዩን ስካን ጅደ ወድዋራተ፡ ዲብ ዮም 3 ኖቨመብር እብ ነያረት ተ'መ።

መህረጃን ኤረትርየ ስካን ርያድ ወድዋራታመ ምን ዮም 8 ኖቨምበር እግል ለአሰብዔ ክምሰልቱ ለኣይክ ውዛረት እዕላም ምን አካን ሐበረው።

ኤረትርየ ሐዲስ

ክል አርቡዕ ለትጠ'በዕ ጀሪደት

መዳልያይ፡
መሐመድ እድሪስ መሐመድ
ናይብ መዳልያይ፡
ኣድም ሳልሕ (አቡሐሪሽ)
ለይ-ኣውት፡
ፋጥና ኣደም
ዘህረ ዐሊ
ተለፎን፡ 121797
ፋክስ፡ 127749፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 247
ተውዝዕ ጀሪደት፡
ተለፎን፡ 200454
አትአመሮት፡
ተለፎን፡ 125013፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 1284

ሐጋት፡ ሰዳይት እግል ደረሰ ግድዓም

መክተብ ዐመል ወራዐዮት እጅትማዕየት ምዴርየት ሐጋት፡ እግል 165 ደረሰ ሕጉዛም ፡ ሰዳይት ሰላዲ ወደ።

ሀደፍለ ዲብ ዮም 1 ኖቨምበር ለተሀየበት ሰዳይት፡ እብ ሰበብ መሐገዝ እቅትሳድ ደረሰ ምን ድሩሶም እግል ኢሊቂቦ ወኢልትዐንቀፎ ክምቱ፡ መስኡለ መክተብ አሰይድ ሰለሙን መሓሪ ሐበረ።

እምበል እሊመ፡ ዲብ ቀበትለ ሐልፈየው 10 ወሬሕ፡ ለመክተብ እግል 1200 ዓይላት ሹሀደእ ዝያድ 1.5 ሚልዮን ነቅፈ ሰዳይት ክምሰል ሀበ ሸርሐ።

እብ ጀሀት ብዕደት፡ ዲብለ ምዴርየት፡ መአሰሳት ሕኩመት ወሰብ ሸርከት እግል መኔዕ ህዳይ ተሐት ዕምር፡ ክሸቦ አንሳት፡ አደቀቦት ልጅነት ሕቁቅ አጀኒት ወወራታት አትሐደሮት ዐድ ለከስስ ተዕቢኣት፡ መሓደራት ወሰሚናራት ክምሰል ገብአ ተአመረ።

ደልአባብ

ዐብደለ መሐመድዐሊ. (መዐልም)

2ዩ ክፉል

ግውሐ ተልቡስ በድረዩ

አነ ወዋልዳይቼ ምን እንድላል እንዴ ትበገስነ እጨዐት ክምሰል በጽሐነ፡ እግለ ሰፍሉላሞም ለዐልነ ዐድ ኣድም መሐመድ አልሓጅ እብ ዎርዎሮ እግል ንሳለሞም አስተብዬነ። ለወክድ ሰላም ክምሰል እምቤሎም ለምሰል ኣብዕበን እምሕቡራት ለዐለየ አዋልድ አዋልዱ እት ልሰዕማኒ ወሓሎ እት ልብላነ ዐሸለየ እቼ። ሰኒ ርሒማት ተን። አናመ ለሓሎ ትብል ዘዐት ዝያደት ክሉ ልብዬ ሰበት ሸፌ እግልዬ ወእት ደረጀት ሓል ወአብ ሰበት በጽሐኮ ገኖበቼ ሰኒ ትፋሰሰት።

ሐቆ ሰላም መጦር ኣድም እንዴ ትገሴነ፡ "ደሐን በል ወከፎ ህሌከ ኣድም ምን ምዶል ሐመምከ? አብያከ" እት እንብል አነ ወእምዬ እብ ጀህት ጀህትነ ትሰአልናሁ።

ኣድም ማሸግ ምንመ ዐለ ክልዶል መድእላይ ወመዳግማይ ክምሰልሁመ ሀገጊቱ እብ ቅሰሰ ወሕከም ለትከየለ ሰበት ገብአ ድግሙ ኢትትመሸግ፡ እበ ምጽአትነ ፋይግ እት መስል "ደሐን ህሌኮ ሸር አልበዬ፡ መላርየት እት ገሕቴላይ ሕሙም ዐልኮ ህተ ገብእ ደግሰተኒ፡ አዜ ሸውየ ፈተር ብእቼ ለነፍሼ ትትወራበብ ምንዬ ወአነ ህዬ ደሐን ህሌኪ. ኢፋልኪ. እብለ ህሌኮ" እት ልብል እበ ኤማን ለወስክ ከሊ.ማቱ አሰሐቄነ።

እሊ. ወክድ እሊ. እምዬ ሰኒ እስፍት ዲብ እንተ "አባይከ ኣድም ሕልብዬ ወረቢ. እብ ክልኤ እግርከ ለአኪ.ደከ" እት ትብል ደዔት እሉ።

ሐቆ እለ ላተ ገሌ እምበሌነ ሰሩ እግል ግንሓት ወሰሩመ እግል ህጅግ አስክ ዐድ ኣድም መጽእ ዐለ። ኣድም መሕበር ዕጉል ወመሕበር ፋሬሕ ሰበት ገብአ ህዬ ክሉ ፈትዩ ወክሉ ምስል እግል ልውዐል ወለአምሴ ልተምኔ። ክሊ.ነ ህዬ ምስል ዶል ከሓጀት ሐቴ ዲብ ንትናወል ክምሰለ ዮም ናይ ደንጎበ ህጅክኩምተ ለትበሀልነ እት ነአዋዕም ወነአመርር እት እንሰብክ ወእንሳግም ህዬ ምን ዔደት ዲብ ሰብ ሐውልየት ለትበደልነ መሰልነ።

ኣድም ምን ጠቢ.ዐቱ መድእላይ ወመስሕቃይ ሰበት ቱ፡ እበ ዎሮ እንክር ወእበ ካልእመ ዓልም በዐል ክታብ ሰበት ቱ፡ ምን ህጅኩ መሸግኮ ለልብል አለቡ። ክሉ ምስሉ እግል ልዳግም ወለመሕብር ህዬ ልተምኔ። እብ ፍንቱይ መባልሱ ወአስሉል ህግያሁ ህዬ ሰኒ ረይሐከ። ግምጨ.ት ወጭዊት ለለአረቴዕ መባስል ዕጉል ወውጁህ ህዬ ዲመ ናዩቱ።

ኣድም እት ህግያሁ ሕክመት ልብል ወመሰል፡ ሽዕር ተልትል ወሕላይ፡ ምን ለትዐጅብ ጋር ህዬ ንሳል ኣድም መሐመድ እት ክሉ ሻርክ፡ ተሊለት ፌርቅ ወሕላይ፡ ክርንቱ እግል ተአተንሰየ መፈተይ ሰበት ገብአት ወቅት ለረብዐት እት ሕድ ትትዐገላተ ክሉ አድጋማት ወወህጅክ ሰኒ ልትረየሕ እግሉ። ደአል ወያንዲን ዲብ ዘዐት ህግያሁ ዲብ ፌፌ ወአጠሚቶ ዲብ ወግር ህዬ ለድግሙ ዝያደት ኖር ወጅባይ ወድየ። ከገሌ ምነ ሐልየቱ ወሸዕሩ ምን እንረኤ፡

ወቅት ለምስግድ ለአትያተ ህቱ ዓልምቱ፡ ለእተ አርበዐት መዝሀብ ለአፈቴ፡ ወርሒ.ምቱ እንብዑ ጀረው ትወዴ እብሊ. ህዬ እት ቀበተ ድላለት እንዴ ገብአ ዶል መዴሕ ወልትሳረር "ያረቢ. እሊ. ወድ ሓጅ ሸር ሓስ ክልኡ ለልብሎ ብዝሓም ቶም።

ኣድም መብዝሑ ዶል ምግሳዩ እት ምግብለ መሕበርቱ። ምግብ ፈቴ፡ እግልሚ ክሉ እግል ለአስሜዕ ወክሉ እሉ እግል ልምሰዕ ሰበት ፈቴ፡ ክምሰል እት ዐረቢ. ለትትበሀል ኸይረል እሙር አውሰጠሀ (خير الأمور أوسطها)

ግድም እት ግንሐትነ እግል ነአቅብል፡ አነ ወእምዬ ሳዐት ሰማን እት ዐድ ኣድም ክምሰል መጽአነ ወቅት ልብ እንዴ ይእንከሬ እግሉ ሳዐት ሐቴ ገብአ። እግል ሰላት አድህር ትወዴነ ወሐቆ ሰላት ግድም ሕነ ዐድነ እግል ኒጊስ አስቀቀብነ። ለወክድ እምዬ እግልዬ ዲብ ትጌሕ ወአናመ እለ ዲብ እርኤ ወሐር እምዬ ዲብ ኣድም እንዴ ትወለበት "ገድም ሕልብዬ እግል ኒጊስ ረቢ. ዓፍየት ለሀከ" እት ትብል እዴሀ መጤቱ።

ኣድም ሓጅ ከገድም ዐሙቶ መላእከት ትጋነሐኩም፡ ወሓልዬ ሰላም ቤሉ እግልዬ ወሰኒ ትረየሐ ማሚ?" እት ልብል ሰኣል ወሰላም ምስል በልሰ እተ።

"በኪ.ት ህለ ረቢ. ሐመድነ አዜ ኖሱ እሊ. ናይከ ከሬር ሐቆ ሰምዐ ሰኒ ነፍሱ ትረፈዐት ምኑ ወሐሬ ህዬ አነ ወሑከ ተረድናሁ" ትቤ።

"ሓኪ. ዐሙቶ" ቤለ ኣድም ሓጅ እግል ልሰኣል ሓዘ መሰለኒ።

"አሃ..." ትቤ እምዬ እግል ግያስ እት ትትከማከም።

"ሓጅ እብ እልፍ ሰላም ቤሉ እግልዬ ወአዳም በኪ.ት ህለ ቤሉ፡ ለኪ.ን ዮም ዓመት እትለ ነፍሼ ሸእ ሓዲስ እግሩሰ ህሌኮ። አርወህቼ ፈየገት ሰእነት ህሌት ወዕዝራኤል እት እምዕል እግል ለገብአ መክሉቅ ሓምሰ ዶል ልዛየሩ ቤለው። እግልዬመ ልትሓዋረረኒ ህለ መሰለኒ" እት ልብል እንዴ ልሰህቅ መሻገት ነፍሱ ደግመ እግለ።

"ኣድም ፈዛካ ብዙሕ ኢትአክርር እንታዲ ህቱመ እሊ. እናስ አፎቱ ከሬር እብዘሐ እግል ኢሊ.በለከ" እትብል ለእብ ደአል ልብለ ለዐለ ዘዐት ልበ ኣቢ.ሀ ዲብ እንቱ አርወሐተ እግል ተአትራሴዕ ህታመ እብ ደአል በልሰት እቱ።

"አይወ" ቤለ ኣድም ወሐር "ኣዳም ሞት ልትረሰዐ ህለ ወሕነ እግለ እምበሌዕ ወእንሰቴ ህሌነ።ብዲርመ አግዐራይ እት ንዋዩ ልውዕል ወላሊ. እብ ፈተር ኣመት ምትክራሩ እንዴ እደሌ ሰክብ ዐለ ቤለው። እለ አምዕል እለ ሰይድነ ዕዝራኤል መውዕድከ ተ'መ ቤለዩ መሰለኒ ምነ ሰካቡ እታ ሰካቡ ዐድዩ። እሲ.ቱ እሊ. ወክድ እሊ. እግል ተህርሱ መጸኣት ወእናስ ቅንጸት አበ ቤለው። ህተ ህዬ ገሌ እበ ንዋዩ እንዴ ትሻቀለት ቅንጽ ትቤ መሰለኒ። ሐሬ ህተ ክእነ ሐሌት እግሉ ቤለው"ቤለ።

"ከረ ቀየሕ ወርከተ አቀለዐት ኒደተ

ሐሶሴ ይሀ እናስ አጣልከ ትዋለደ" እት ትብል ምንመ ሐሌት እግሉ ህቱ ላተ አስከ ካልእ ዶር ሰበት ሳፈረ እተየ ገብእ እግል ለሐሶሴ። እት ልብል አጠዐሚቶ ወሓለት ነፍሱ ሓከ እግልነ።

ግድም ረመዳን ወድ ሸሪፍመ ክምኩም ምኒነ ሰበት ህለ አምዕል ዒድ ምስልነ ወዐል ትቤ እምዬ። ሐቆ እለ አነ ወእምዬ አሰር አድሕድ እት እንገይስ ለእበ መጸአነ ገበይ እንዴ ተአልበጥነ አስክ ዐድነ ተከሽ እምቤ።

ኣድም መባልሱ ሕከም ወሕላዩ ለኢ.ልትመሸግቱ። ህቱ እግል ክሉ ሐቴ ከእበ ገበለ ወእበ ወሰፈ. ለሐልየ እት ህለ ክሉ ምስሉ ለለአመሕብር መሕበሩ እንዴ ኢ.ወንኑ ልትፈደስ። እግል መሰል ህቱ እግል ንዋይ ወእብ ፍንቱይ እግል ሐ፡ ክምሰልሁመ እግል አርድ ዝያደት ክሉ ህዬ እግለ እሙር ሳትር ሰውረት ለዐለ ደብር ደንደን ለሐለዩ ሕላይ እግል ኖሱ ሰመዕ በሲ.ር ናይለ ኢልትመሸግ ከሊ.ማቱቱ።

ላሊ.መ ለህጅክነ ለበዝሐ ክፉለ እበ ድግሙ ዐለት። ሐቆ ሰለሰ ዮም ዒድ ሰበት ዐለ ሕናመ መዳሊ.ትነ እግል ሰርሐ ረመዳን ወመትከባት ዐረፈ. ወዴነ።

ከምን ሐልየት ኣድም መሐመድ አልሓጅ እለን እግል ዔሻት ወእግለ ግዉ.ይ ደብር ደንደን ለሐለየን ሐልየቱ እግል ንርኤ፦

ትትላሌ ....

ዔሻት

ዔሻት እግል ሐርሰ ሐዴናህ ዶለ አምባት እግል ቴራብ
ወእግል ማይተ ሐዴናህ እተ በዐለ እግል ርጋድ
እግል አዋልድ ሐዴናህ ዶለ ዓቁድ እግል ሰጋድ
እግል መትሎ ሐዴናህ ረበዕ እምቤ ወግንዳብ
መባልዕተ ነአምሩ እት ጋድም ትበሌዕ ወህፍያብ
መሳክባመ ነአምሩ ሐንጋት እምብል ወከባብ
ኢተአትቃብል እት ግረ ኢተአንጎጌ እት ረዕዳብ
ሰቴናሁ ለሐሊ.በ ከከሳር እምቤ ወከሳብ
ካየልናሁ ሔሳሰ አግሩሽ ኩሪት እት ግራብ
አድቤካህ ምንገብእ ዲንከ ትፈዴ እብ ሕሳብ
አስካመ አጅሉደ ፍራሽ ገብአ እግል ሰካብ
ወእግለ እሰእን ጋሬናሁ ምነ አሸዋክ እግል ሕጃብ።

መርሐባቡ ደንደን

ደንደን ሕብር አራብቱ - ወሕብር ሰገን
ደንደን ደብር ነሰርቱ - እብ ሰሜቱ ንትሐበን
ሹሀዳ እከ ትጋወረት - እበ ሻምከ ወደንደን
መርሐባቡ ደንደን - ደንደን ቅብላት ጠባይት
ሓዩት ወአወንን - ረአሱ ትካይድ
ወህቱ ገላብቦም - ክም ዋልዳይት

መርሐባቡ ደንደን - ቅብላት ኢተዐብር
ሓዩት ወአወንን - እት ረአሱ ነብር
ደሀብ ወአልበስኩዎ - ምን እቀድር

ደንደን ሐልፍ - ትከራ ምና ከይነት
እብ ዕጨት ተበረዐ - ወእብ አበነት
ወራራት አፍሸለ - ሰነ ሰነት

እብ ሰላሙ ኢጌሰ - ጄሸ ለደንደን ትሸፈታ
ጣኢራቶም ካሬና - ካልሻ እበ ድምረተ
ዐረባቶም አንደድና - ወትምሻምዔል ትሸተተ
ዔለ ኤማን ብዲበ - ነቅፈ. ዲበ ቀበተ
ኢለሐረግርግ ወኢ.ሰኬ - ምና ማያ ለሰተ
ኢለሐርግርግ ወኢ.ሰኬ - ምና ማያ ለሰተ፣

ወማር

ኣድም ሳልሕ (ኣቡሓሪሽ)

ኩልየት ሐርስ ሐመልማሎ፡ ዔማት ቴክኖሎጂ ሐርስ

2ይ ወናይ ደንጎበ ክፋል

ሓይሳም ቄርኣት ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ፡ እት ሐልፈ 1ይ ክፋል መቃበለት ምስል ዐሚድ ኩልየት ሐርስ ሐመልማሎ አሰይድ ሰመሬ አምለሶም፡ ታሪክ ሐርስ ጥዉር እት ዐድነ ምን ሚ ጾልቱ፡ ለኩልየት ለጸንሐ እለ መታክል፡ ጽበጥ ምድር፡ እትየት አዳም ወርዝቅ እለ ኩልየት ሚ መስል? ብንየት ትሕትየት ናይ እለ ኩልየት ሚ ትመስል? ሐመልማሎ እተ ኩልየት እግል ትግበእ ለትሐረ እቡ ሰቡብ ሚ ቱ? ለዲብ አስመረ ዐለ ጭብብ ኩልየት ሐርስ፡ እንሰር እብ አማን ትባልሐ እግል ኒበል እንቀድር? ብንየት ትሕትየት እግል ተአፍይሖ ምን ተሐዙ አማክን ብኩም? ለልብል ወብዕድ አስእለት እቱ ባልስ ዐለ። ከእግል ዮም ለተርፈ ጽበጥለ መቃበለት እትሊ 2ይ ወናይ ደንጎበ ክፋል እግል ልትቀደም ቱ፡ ቅራኣት በኪተት።

ሰኣል፡ ለኩልየት መክተባት ወመዓምል፡ ክምሰልሁመ ኤለክትሮኒያይ መክተባት (digital library) እዱልያም እለ እንቱም?

በሊሱ ታምም ቱ ምንመ ኢልትበሀል፡ ምስለ ናይ ወጠን አርዛቅ ለገይስ ገሌታይ ዋድያም እተ ሀሌነ። ለረዩም ሀለ አካናት ለሔሰ ኣላት፡ ለሔሰ ወራታት ደሪሰ ወአስረሶት፡ ክምሰልሁመ ለሔሰ ናይ መትፋግዲ አካናት እግል ለሀሌ እሉ እብ አውለውየት ለልትገነሐ ጋር ቱ፡ እሊ ህዬ ክምሰለ ሕኩመት ኤረትርየ እግል ብሩር አውለውየት ለትሀይቡ፡ እት ብሩር ለሀለ ኩልያትመ እብ አውለውየት ጽቡጥ ሰበት ቱ፡ ገሌ ቅረዲታት ገብእ እግልነ። ምን እሊ ህዬ፡ ናይ መዋሰላት ክዳማት፡ ተለፋናት፡ ኢንተርኔት፡ ዋይ-ፋይ፡ ማይ ሲቶ ነዲፍ ወብዕድ ክዳማት እብ ሸበህ-ሸበህ እት ገብእ እግልነ፡ ዮመቴ ለኩልየት ደረሳህ እት ሴኔት መንበረት ለልትዐደው ዲቡ ወክድ እግል ትብጸሕ ቅሩብ ሰኔት ሀሌት። ደረሳነ ነሻጣት ርያደት ዲብ ከረ ከረን ወሐመልማሎ እንዴ ጌሰው ሕኔት ለዐፉ፡ ናይ ኖሶም ርያደት እግል ልጠውሮ ወዑፉያም እግል ልግብኦ፡ ናይ ባስኬት ቦል ወ ቮሊቦል ሜዳን ሸቁይ እሎም ሀለ። ሜዳን ኮብራት እግርመ ሸቁይ ቱ ወእብሊ እት ርያደትመ ለኩልየት ዕን ናይለ መንጠቀት እንዴ ገብአት፡ እት ዐባዩ ጅግራታት ለትሻርክ ኩልየት ጋብአት ሀሌት። እትሊ ወክድ ጎናመ ምን ገብእ፡ ቀደም ሰር-ሰነት ለጅግራታት ርያደት እኡብታሙ ሀለው።

ሰኣል፡ እት ርያደት ወዓዳት ለልትዓወነ ምስልኩም ጀሃት ሀለየ ወእብ ከአፎ ንዙማሙ እንቱም?

በሊሱ፡ ለኩልየት ኩሎም ናይ መሕበር ሸባብ ወጀብሀት ሸዕብየት ሀለው እለ። ምናተ ለኩልየት እግል ወራታት ዓዳት ወርያደት በዲረ ክም ሰዋልፈ ለጠወረቱ ሰበት ተ፡ ለመሕበር ሸባን ቱ ዲብነ ለልአቴ ድኢኮን፡ ለኩልየት እቶም ኢትተንከብ፡ ለአርዛቅመ ናይናቱ። ማልመ ኖስነ ነአፈግር እሎም። እት ከረን ዲብለ ሀለ ፍረቅ ርያደት ዐባዩመ ኣትያም ቶም፡ እብ ክልኢቶም ውላድ ወአዋልድ እት ቮሊቦል፡ ኩረት እግር ወባስኬት ቦል ልትጃገሮ። ክል-ዶል አቅሊም እንዴ ወከለውመ ሻርኮ ወጀዋእዝ ነስኦ። ሰበት እሊ ደረሳነ እት ርያደት ሕሩያም መትልህየት ብእቶም ወለኩልየትመ እበ ነሻጣቶም ርይሕት ምኖም ተ።

ሰኣል፡ እት ኩልየት ሐርስ ለልአቴ ደረሳይ ሚ ጅንስ መዳሊት ወጽበጥ ምህሮ እንዴ ረክበ እግል ልምጻአኩም ቡ ትብል?

በሊሱ፡ እምነት ናይ እለ ኩልየትነ፡ ኩሉ አጅናስ ምህሮ ሰኒ ቱ። ዕሉም እጅትማዒ ልግበእ፡ ዕሉም ሐያት ልግበእ ወዕሉም ጠቢዐት ሰኒ ቱ። ደውለትመ ሕበርበሮ ምን ኩሉ አጅናስ ዕልም ለአትሐዝየ። ደረሳይ እተ ለአትዩ መጃል ፈዳብ ልግበእ ድኢኮን፡ ደውለት እትሊ ወእትሊ አጅናስ ምህሮ እተው ኢትብል። እብ ሕርያኑ ለልአትዩ ሰበት ቱ፡ መቅደረቱ ልርኩብ ድኢኮን፡ እግል ልእተው ቀድሮ። እብ ሕርያኑ ሐቆ ኢረክባመ፡ እተ ለትወዘዐ ዲበ ኩልየት ወዕልም እብ ንየት ሰኔት እግል ልትከበት ሀለ እሉ። ሐርስ ህዬ፡ ክምሰለ ናይ በዲር አበውነ ለአጽነሐውናቱ እት ነኣይሽ ግረህ እንዴ ተሐጸረ ለኢልጠወር ምህሮ ለልሐሱቡመ ለሀሉ ገብኦ። ሐርስ ላኪን ኩለ ሙነትነ ወልባስነ ምኑ ሰበት ተ፡ እንዴ ይእንበሌዕ ህዬ ሰበት ኢነአደሜዕ፡ እብ ለትወቀለት ደረጀት እግል ንጽበጡ ወንድረሱ ወጅበነ። ለብዕድ አሸየእ ምኑ እግል ትእዘም ትቀድር፡ ነብረ ላኪን እግል ተሀምለ ለልትቀደር ጋር ሰበት ኢኮን፡ ሐርስ ለትወቀለ ሕስር ለነሀይቡ ጋር ቱ። ነብረ፡ ልባስ ወአብያት ኩሉ ምን አርዛቅ ሐርስ ለልትረከብ ሰበት ቱ፡ አዳም ብዙሕ፡ ቴክኖሎጂ ብዙሕ ወመቅደረት ውቅል እንዴ አትፈረርከ እቱ እግል ልትጠወር ለወጅቡ መጃል ቱ። እትሊ መጃላት ሐርስ ለልአፈሩ ሰብ ምህነት ሐርስ ህዬ እግል ለሀሉ ላዝም ቱ። ምናተ ለሐርስ፡ ለልአትናይት፡ ለዋሌከ ወለልስሕበከ እግል ልግበእ ሀለ እሉ። እሊ ህዬ እት ዘበናይ ሐርስ እንዴ በደልካሁ፡ ምን ምድር ሑድ እተይ ብዞሕ ለትረክብ እተ አርደት፡ መራቀበት እት ወዴ ህዬ ዘርእ ሕሩይ ወሸፍር በሰር፡ ክምሰልሁመ ኣላት ብንየት ትሕትየት ወናይ ማይ ከዛናት እት ተአዳሌ፡ አርድከ ለትዐምር እቦም፡ እሎም ምስልነ ደርሶ ለሀለው ደረሳ ቶም። ሰበት እሊ ኩልየት ሐርስ ለልሐሩ፡ ሰደፍ ምን ኩሉ አርካን ደውለት ቶም ለመጽኡነ። ንቃጥ ውቁል ለቦም ወለልሐርዉ ሀለው፡ እሎም እብ ሀደፍ ሰበት መጽአው እብ ሰኒ ለአተሙሙ። ለበዝሐው ምግባያም ደረሰ መጽኡነ ሰበት ሀለው፡ ሕነ እግሎም እት ለፈደበው ወለሔሰው በደሎቶም ሸቅልና ቱ። እትለ ክም መጽአውነ፡ ተቅዩር ጠቢዐት እግል ለአምጽኦ ወድሩስ ሐርስ ምህም ክም ቱ ወሕስር ውቁል እግል ልሆቡ ንትጻገም እሎም። ውላድ ሱግ ለመጽኡነ፡ ወለቶም ምን ገብእ ወሕጻኖም፡ ጥዉራም ሰብ ምህነት ሐርስ እንዴ ወዴናሆም ቱ ለነአድሕሮም። እንሰር ክም መጽአው ህዬ፡ ለትጠወረ ዕልም ክምሰል ቱ ሸ'ኖ ወልትሐበኖ እቡ። ኩሎም ደረሳለ ኩልየት ምን እለ ክም ትወዘዐው፡ እግለ ኩልየቶም ልትሰፍሎለ ወሐዎም እተ ክም ደርሶ ለወዱ ብዝሓም ሀለው። ዕልም ሐርስ ህዬ፡ ኑዕየት ብዝሕት (Diversity) ናይ ዕልም ለከምክም ሰበት ቱ፡ ምን ዕልም መጅተመዕ፡ እሕሰእ፡ ጂኦግራፍ፡ ሓለት ጀው፡ ዕልም ሐያት፡ ኬሚስትሪ ወብዕድ ዕልም ለሐየበ ደረሳይ ቱ ለልሐርዩ ወለልትዐወት ዲቡ።

ሰኣል፡ እት ሰነት ክም ደረሳይ ትትከበቶ ወአዜ ክም ለገብኦ ደረሰ ሀለው እልኩም?

በሊሱ እብ ዓመት አስክ 1300 ለገብኦ ደረሰ እት ክልኢቱ ዲፕሎመ ወዲግሪ ሀለው እግልነ። ክል ሰነት ህዬ፡ አስክ 400 ለገብኦ ሐዳይስ ንትከበት ወአክሎም አው ዚያደቶም ህዬ ምነ ቀደሚሆም ለጸንሐዎም ደረሰ ነአድሕር። አስክ እለ ህዬ፡ ዐስር ኢነት እድሑራም ሀሌነ ወምኖም ለበዝሐው ዲፕሎመ እት ገብኦ፡ ምን ሰልሲቱ ማስተርስ፡ ዲግሪ፡ ወዲፕሎመ 4000 ለገብኦ ሰብ ምህነት እድሑራም ከእት ሸቅል እትፍሩራም ሀሌነ።

ሰኣል፡ እሎም ደረሰ ኩልየትኩም ኣክል ኣዩ እስትስማር ገብእ እሎም ሀለ?

በሊሱ እት ኩለ እዲነ ደረሳይ እብ ብላሽ ኢደርስ፡ ምን ሕኩመት አው መሓብር ወመአሰሳት ልትሰለፍ ወሐሬ በዐል ምህነት ክም ገብአ በልሱ። ዲብ ኤረትርየ ላኪን ድራሰት ምን ተሓተ አስክ ለዓል፡ እብ ተካሊፍ ሕኩመት ተ ለትትሀየብ። ክሱሰን እት ናይ ኩልያት ወጃምዓት ድራሰትነ ህዬ፡ ናይ መስከቦም፡ ነብራሆም፡ አክትበቶም ወምደርሲኖም ኩሉ ሕኩመት ትከስሩ እሎም። እብ መጅብ እሊ ህዬ ለእስትስማር ሰኒ ብዞሕ ቱ። ኩሉ እሊ ተካሊፍ ለፈግረ እሉ ዎሮት ደረሳይ ሐርስ ህዬ፡ እተ መጃሉ ለትወቀለት ሐዞት እግል ተሀሌ እሉ ቡ። እሊ ተካሊፍ ብዞሕ ለፈግረ እሉ በዐል ምህነት ሐርስ ህዬ፡ እት እስትራተጅየት ደውለት ሚ እግል ለአፍሬ ወእብ ከአፎ ለልብል ልትህደግ እቡ ጸንሐ። ሰበት እሊ እሎም ሕነ ለነአደርሶም፡ እት ውዛረት ሐርስ ክም ትወዘዐው ልግበእ ወመናበረቶም እግል ሊደው እተ ልትበገሶ ዲቡ ወክድ ለሸቅል እግል ልትቃለል እሎም እንዴ ትበሀለ፡ እብ ዐመል ለሸቅል ከአፎ ክም ትመርሑ ወትጠውሩ እብ ፍዕል ነአደርሶም ቱ። ለናይ ፍዕል ድሩሶም እት ንቃጥ ኣቲ ሰበት ቱ፡ ሰኒ እህትማማም ሃይባሙ ሕነ። እት ብንየት ሐርስ፡ ንዋይ፡ አትክል ወብዕድ እት ሜዳን (ፊልድ) ዶል ገይሶ፡ ሕሩያም ወመትጃግረት፡ ክምሰልሁመ እተ ሸቅል ሐዳይስ ክም ኢገብኦ ቱ ለነአደርሶም።

ሰኣል፡ እት ሸቅል ክም ትከሰአው ኣክል ኣዩ ለኣደምያ ሀለው ደረሳኩም?

በሊሱ፡ ቀደም እለ እት ውዛረት ተዕሊም ወሐርስ ልትወዘያ ዐለው፡ ማንተ እት ምህነቶም እግል ልትወዘያ ቦም እንብል ሰበት ጸንሐነ፡ አዜ ዲብ መጃላት ሐርስ በሀለት ውዛረት ሐርስ ክምሰልሁመ መአሰሰት አርዛቅ ተዋብ ንዋይ ወብቅል ልትወዘያ ሀለው። ሰኒ ክም ሀለው ቱ ለልሐብሩነ፡ ምናተ ሰኒ ሀለው ሌጠ እንዴ ኢገብእ፡ እትሊ ወእትሊ መጃላት ሐምቃም ሰበት ሀለው፡ ዲብ ተአደሩሶም ዲቡ ክም ፈድቦ ውደዎም ምን ንትበሀል፡ እግልናመ ሚ እግል ነአድርሶም ክም ወጅበነ ሰበት ሰዴነ፡ ሐብሬ እግል ልትሀየበነ ንታኬ። ምናተ እት ደማነት ነብረ፡ ተዋብ ንዋይ ወብቅል አስክ እለ ሰኒ አድመዐው እግል ኒበል ይእንቀድር፡ ለፍገራት እት ዋቁዕ ዶል ትርእየ፡ አስክ እለ ጅህድ ትሩድ ለአትሐዜ'ነ ክም ሀለ ልትረኤከ። ምስለ ሰብ ሸርከትነ ላተን መአሰሳት ተዋብ ንዋይ ወብቅል፡ ውዛረት ሐርስ ወውዛረት አርድ፡ ማይ ወድዋር ህዬ እት በቃዐት ደረሳነ ዲመ ለነህድግ እቡ ጋር ቱ ወግረ እላመ እግል ነአተላልዩ ቱ።

አሰይድ ሰመሬ አምለሶም
ዐሚድ ኩልየት ሐርስ ሐመልማሎ

ሰኣል፡ ኩልየት ሐርስ ሐመልማሎ ምስል እድንያይ መቃዩስ ወደረጀት ድሩስ ከአፎ ትትቀየም?

በሊሱ ሐቴ ኩልየት ናይ በቃዐት ደረጀት እበ እግል ትሕለፍ በ ልትበህል። አኪደትከ ላኪን ደረሳይካ ቱ፡ እት ብዕድ ድወል እንዴ ትለአከው እት ለደርሶ ዲቡ ወክድ፡ ደረሳነ ለትወቀለት ደረጀት ለአመጽኦ። እግል ዲግሪ ልግበእ፡ ማስተርስ ወምኑ ወለዐል እግል ልድረሶ እት ለትፈናተየ ድወል ለትለአከው ደረሳነ ምስለ ሰነኖም ሰኒ መትጃግረት ወእብ ደረጀት ውቅል ለልትገንሐ ቶም። ለምቅያስመ ህቱ እብል። እት ምህሮሆም ፈዳብያም ወምን ወክድ እት ወክድ እንዴ ለሐይሶ መጽኦ ለህለው ደረሰ ሰበት ብነ፡ ደማን ብነ።

ሰኣል፡ ሕዳን ምደርሲን እግል አትመሞት ሚ ጅህድ ወዴኩም?

በሊሱ፡ መሕገዝ ምደርሲን እግል ንድበእ፡ ለምን ካርጅ ተአመጽኦም ምደርሲን በቃዐቶም እግል ተአክድ ሰበት ኢትቀድር፡ እሎም እንዴ አንቀስከ፡ እብ መቅደረት ኖስ ናይ ሐቆ-መድሐራት በራምጅ አስተብዴነ። ናይ ማስተርስ ድራሰት እት ሰነት 2013 ክም አንበትናሀ፡ አዜ ራብዓይት መጅሙዐት ነአደርስ ሀሌነ። ለመሕገዝ ህዬ፡ እብ ደረሳነ ወሰብ ምህነት ሐርስ ምን ውዛረት ሐርስ ነአተምሙ ሀሌነ። ምነ አስክ እለ እብ ማስተርስ ለአድሐርናሆም 43 ለገብኦ ህዬ፡ ለሰር ምደርሲን እለ ኩልየት ቶም። አስክ ካርጅመ እነድእ ወነአደርስ ሀሌነ። ኣክረቱ ምደርሲን ካርጅ እብ ድፍዕየቶም ሰበት ይእንቀድርም፡ እብ ናይ ኖስነ ሰብ መቅደረት እግል በደሎቶም ጅህድ ገብእ ሀለ። ውላድ ዐድ ለልትሐረው እቡ አስባብ ህዬ፡ ለወድዉ ብሑሳት ሰኒን ብዙሕ እት ደረሳሆም እግል ለሓሉፉ ሰበት ቀድሮ ቱ፡ ውላድ ካርጅ ምደርሲን ላኪን፡ ለበሐስ ምን ገብእ ወለአምሮም ሐቆ መደት ሐጫር አስክ ዐዶም ቱ ለገይሶ እቡ።

መቃበለት፡ ኣማኑኤል ገብራይ (ኣጅሬ)
ተርጀመት፡ ኣድም ኣቡሐሪሽ

በሲክዲረ ፈነ እት ምስግድ

1ይ ክፉል

ሓይሳም ቁርአት ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ፡ እት ረአስ ሸዐብ ኤረትርየ ለጀረ ጀራይም እስትዕማር እሊ. ወእሊቱ እንዴ ትቤ እግል ትድገም ወተሓኬ እቡ ስዱድቱ። ለሀይ ከምን ለሀይ ለአኬ፡ ከእለ ታሪክ ተጃርብ ንዳል ለተሓኬ ምነ እብ ክሱስ ጀራይም መስተዕምረት ለትከተበ ክታብ ጀራይም "ነጸርኣብ ኣዛዚ" ለከትበየ "በሲክዲረ ፈነ እት ምስግድ" እበ ልብል አርእስ ለከትበየ ቅሰት እግል ዮም አወላይ ክፈል፡

ሐቀለ ሜጀር ጀነራል ተሾሜ እርገቱ ለትቀተለ እተ ዮም 21 ኖቨምበር 1970 ዲብ ባልወ (ገበይ ከረን-አስመረ) ለገብአት ሰርግልት ዐመልየት፡ ምዴርየት ሰንሒት እብ ተማመ ደብነ ብቆት ተሀንጦጥል እተ ዐለት። ሐቀ እሊ ሐደስ እሊ ንዛም ሀይሌስላሴ፡ ለአሰልፍ ኤተነዩ፡ 'ዓሰ እግል አብደዮት በሐር አንሸፎት' ለልብል ዐገል፡ እግለ 'ክምሰል ዔማት ሴፈ ወሐብሬ እንዴ ገብአየ እግል ወንበዴታት ከድመ ሀለየ' እንዴ ቤለ ለትሸከከዩ ደገጊት እንዴ ደመረ፡ ሀቱ ለራቀቡ ቀወሺ ሐዲስ እግል ለአሰሰ ትሳሰዐ። እሊ ጀላብ እግል ልቀደር ሀዬ፡ እብ ሰዔ-ሰዔ ተውጅሃት ትሩድ እንዴ አትሐላለፈ እብ ጥያራት እንዴ ኢተርፍ መናሺር እግል ልከፍክፍ አስተብደ። ገሌ ምን ጽበጥ ናይለ መናሺር፡ 'ግማሽ ምድር ተርቄ ይቃጠላል' (ሰር ምድር ተርቄ እግል ልንደድ ቱ) ለልብል ዐለ። ከሪጠት ናይለ እግል ልንደድ ለትየመመ ዐዶታት ማርየ፡ ተውቄ፡ ቤጁክ ወብድመ እብ ቀይሕ እንዴ ትከለለ ልትረኤ ዐለ። "ምናድሊን ከትላተን" እንዴ ትበሀለየ እበ ንዛም ሸክ ለገብአት እተን ብዝሓት 'ዐዶታት ቀላቅል' ቀደም እለ እብ እሳት እንዴ ነደየ ማለን ወዳረን ዝሙት ሰበት ዐለ፡ ለመምርሕ እሊመ እግል ተሀዲድ ሌጠ ለፈግረ ክምሰል ይዐለ እሙር ዐለ። ገብአ ሀዬ። ሐቆ ሕዳት አምዔላት ቀትል ናይለ ጀነራል፡ ለሀንጦጥል ለዐለ ደብነ በደ ለመክሩህ ዔዘሩ ለሸዋንን እቱ ወክድ ጠበሸ ቤለ።

ከሚስ ዮም 26 ኖቨምበር 1970፡ ዐሳክር ለተሀየበዮም ናይ በደ መምርሕ እት መዓል እግል ለአውዕሎ ሸንከት ሕሊል ዐንሰበ ገጾም ትፈረረው። ዲብ ባካትለ ሕሊል ዐቢ ለሀለየ ምድር ሶኹነ ለልትበሀለ ዐዶታት ሀዬ ወረው። አሰልፍ እግለ እት መዐደይ ሕሊል ለሀሌት ሙሸ-ዐይግ እብ እሳት አንደደው። ግረ እሊ አስክ ሕሊል ዐንሰበ እንዴ አቅበለው ወሰበንሰሪኹ ለትትበሀል ካልኣይት ዐድ ክምሰል ይዐለት ደመረው። ለዲብ ሕሊል ዐንሰበ ሕዩብ ለዐለ ጄሽ፡ ሻምበል ከበዴ ለልትበሀል ቃእድ እት ልትመረሕ ሰንበት ንኢሸ 28 ኖቨምበር እግል ካልኣይት ፍሶሩኽ ለትትበሀል ዐድ አንደደ ወመምተለካተ ሀዬ ዘምተ። መሕየዊት ዘርአሰለሴ ወድንሰ ዑመር ለልትበሀለ ላጽሓት አንስ ዲብ ከሌበን እንዴ ቀትለው ሀዬ አስክለ ናይ ዶሉ መዐስከርም ሕሊል ዐንሰበ አቅበለው።

ለጄሽ ለናይ በደ መሃሙ እግል ለአተላሌ፡ ፈጅራተ ሰንበት ዐባይ ዮም 29 ኖቨምበር አስክ ብዕድ ዐዶታት ናይለ ድዋራት አግወሐ። እግል ደገጊት ሙሸ- ሸበሕ ወፍሌዳርብ እንዴ ዘምተ ወአንደደ ሀዬ አስክ አካነቱ አቅበለ። ሸዐብ ምድር-ሶኹነ ለእብ ድግም ሌጠ ሰምዑ ለዐለ ናይ በደ ታሪክ ዲብ ምድሩ ወትርበቱ እብ ፍዕል እት ጀሬ ረአዩ። እበ ዲብ ናይ ነድ ወዘማቴ ፍራሮ ምን ልትአሰሰ አምኣት ሰኒን ለወደየ ዐዶታትለ ድዋራት፡ ሐቴ ደርብ ሐቴ ክሉ ረአሱ ክምሰል ኢትከለቀየ ገብአየ። ለአምዕለን ኢተመት ሀዬ እግለ ኢተርፍ በክት እት ልትበጭበጨ ልታከያሁ ዐለየ።

በሲክዲረ፡ ሐቴ ምነ ዲብ ምድር-ሶኹነ ለሀለየ ዐዶታት ቢሊን ተ። በሲክዲረ፡ እብ ክልኤ ከሊማት ብሊን ለትከወነት ሰሜት ተ። 'በሲክ' በሀለት ሸዲቅ፡ 'ዲረ' ሀዬ 'ድመ'። እለ ምን ከረን ጀሀት ቅብለት ምፍጋር ጸሓይ ሐድ 20 ኪሎሜተር ራይመት ለሀሌት ዲብ ምዴርየት ሐመልማሎ

- እዳረት ደዋዩሕ ፈርሐን ለሀሌት ዐድ ክምሰለ ሰሜተ ዘበን በዲር እብ ሸዲቅ አው አንጀበ ወድመ ሻፍቀት ክምሰል ዐለት ልትሀደግ። ዲብለ እብ ኢጣልያይ አበ ጁሰፐ ሳፔቶ ዲብ ሰነት 1857 ለተከተበ ክታብመ እግል በሲክዲረ ለከሰሰ ክቱብ ሀለ። ዶ/ር ክፍለማርያም ሐምዴመ፡ ምድር-ሶኹነ ዲብ ሰነት 1849 እግል ናይ ደንጎበ ወቅት እብ ደጃዝማች ውቤ ዝሙት ወናድድ ክምሰል ዐለ ዲብለ ክቱቡ ሸሬሕ። ግረ እሊ ወቅት እሊ በሲዲረ ላኪን እብ ብሼሽ ሐያት እግል ትዘረእ አስተብዴት። ዲብ ሰነት 1962 ሀዬ እብ ተማሙ ሸዐብ ምድር ሶኹነ ለትከድም አስክ ሳብዓይ ፈስል ለተአደርሰ መድረሰት ካቶሎካይት ትቤት እተ። ሐቀሁመ ዲብ ሰነት 1967 ሐቴ ዘመናይ ምስግድ ትሸቀ እተ። ሸዐብ በሲክዲረ፡ ሀገጊት ብሊን ወትግራይት ለልትሃጌ ትግርኛመ ሸበብ ለልትነፌዕ ለትፈናተ አስክ ለቡ ሸዐብ ነብር እተ።

ዲብለ ግዋሬ ዐዶታት ነድድ እቱ ለዐለ አያም፡ በሲክዲራመ ወቅተ ክምሰል ተ'መ ሰካነ፡ አደሐ ዲብ ለሀርቦ ምነ ዲብ አወድግ ወሳሳት እግል ልውዐሎ አስተብደው። ወቅት ዲብ ገይስ ሀዬ ለኢትተርፍ ኬልም አምዕል ዲብ ልትበጭበጭ ትጸበረው። ዎሮ ሐል እግል ልምጸእ ዐባዩ ዐድ እንዴ ተአከበው ናቀሸው። ለክል ፈጅር አስክ ከደን ለሀሩቡ ለዐለው እንዴ አትካረመው፡ ለሳድፎም ዐለ መሻክል ዲብ ዐዶም እንዴ ገብአው እግል ልታከዎም ትዋፈቀው። ለሕድ ለትሸብህ ብቆት ተሀንጦጥል እተ ለዐለት ግዋሬሆም ፈርሔንመ መሰሎም እግል ትተበዕ ዎሮ ልኡክ ነድአው እተ።

አትኒን 30 ኖቨምበር፡ ለናይ በደ ለኣይክ እንዴ ኢመጸአ፡ ለዐባዩ ዐድ እግለ ሸዐብ ጀምዐው። ምን ሞት እንዴ ነግፈው ለመጽአው ውላድ ዐድ ሐንገል፡ ሳንቀ፡ ፍለዳርብ ወፍሶሩኽመ ዲብለ ቂሾት ሕብዓም እንዴ ዐለው ሐሬ ምስለ ሰብለ ዐድ ተአከበው። ለእግል ባዳሆም እት ልብሎ እንዴ ኢልትዐደሞ ለመጽአው ዐሳክር ጸብሓም ለገበአ ክልኤ ወአት እንዴ አዳለው እሎም ምስል እግል ልጽንሑዎም ሀዬ ትዋፈቀው። ክምሰል ውፋቀም ሀዬ እግለ ሐ እብ ሓባል እንዴ አሰረው ዲብለ ሐረት እንዴ ተአከበው እግል ልታከዎም አምበተው።

ዓይለት ትንሳኤው ጀቢብ፡ ሐቴ ምን እት ብሲክዲረ ሕብዓት ለዐለየ ዓይላት ዐለት። አሰይድ ትንስኤው ጀቢብ፡ ዲብ ሰልፍ ሰነት 1930ታት ዲብ ፍሶሩኹ ትወለደ። ሕሪት ከቢን ሀዬ ዲብ ሰነት 1942 ዲብ በኩላኽ ትወለደት። ዓዳት ወለመድ ቢሊን እበ ጠልቡ አግቡይ ሀዬ፡ እብ ምራድ ዋልዴኖም ዲብ ሰነት 1958 ተሃደው። አስክለ እግል ብሲክዲረ ደብነ ብቆት ለሀንጦጠለ እቱ ወቅት ሀዬ፡ ገብረሚካኤል፡ ገብረሀይወት፡ እርፍኤለ፡ ፍሬ፡ ኣይመን ወመድሀኔ ለልትበሀሎ አጀኒት ወልደው። እምበለ እብ ሕማም ለሞተ ገብረሀይወት ሀዬ፡ ዲብ ዐዶም ፍሶሩኽ እብ ሰላም ነብሮ ነብረው። ሰንበት ንኢሸ 28 ኖቨምበር 1970 ቤቶም ወዐዶም እበ ዐሳክር ክምሰል ነደ፡ ክምሰል ክሎም ሰካንለ ደዋዩሕ አርወሐቶም እግል ለአንግፎ ሀርበው። አሰይደ ሕሪት ሐምስ ውላደ እንዴ ነስአት እግል ትትሐበዕ ሰእየት ለወዴት እተ ዐድ ብሲክዲረ ገዐዘት። በዐል ቤተ ሀዬ ምስል ሓሁ አስክ አድብር እንጅሓይ ገጹ እንዴ ሀርበ ሀቱመ ዲቡ ተሐበዐ። ምናተ፡ ናይ በደ ሰረፋሪፍ ደርቦም ሰበት አተላለ፡ ዲቡመ መስኩበት እንዴ ረክበው እግል ለዓርፎ ኢቀድረው።

ለፈነ ወደማር ዐዶታት ክምሰል ኩንትራት ናስኣም ለአስመነው ዐሳክር፡ ምን ሕሊል ዐንሰበ እንዴ ትብገሰው ባካት ሳዐት 9፡00 አሰቡሕ በሲክዲረ ጠበሸ ቤለው። ለዲብ ሐረት ዐድ እንዴ ትጀመዐ እብ ፈርሀት እት ልትሀምበክ ልታከዮም ለዐለ ሸዐብ ሀዬ፡ "አሰናይ ደሐን መጽአኩም ዓርፎ....! አስተረሖ.... ማይ ሰተው..... እለን ሐ ሀዬ ጽብሕኩምተን...." እት ልብሎ ክምሰለ እግል ዎሮ ጋሻይ ሕሹም ለትገብእ ሕድርኖት እንዴ ወደው ትከበተዎም። ዐሳክር ላኪን፡ ፈድለ እት ክል ዐድ እብ ሰበት ፈርሀት ንዋዮም ተረግ እንዴ አበለው ለሀርበው ለተሐተገለ ሰገ ይዐለ። ሰገ ሐ ሀዬ ማሽጋሙ ሰበት ዐለው እግል ሕድርኖት ወሕራብ ናይለ ዐድ ሀዬ እብ ቅብብ ወተርጀገት ገንሐዉ። እተ ዶሎም ሀዬ ዲበ አምጸአቶም ቀድየት አተው። ዲበ ሸዐብ እንዴ ሸአገው ሀዬ፡ "ክስታን እንቱም ሚ እስላም?" ቤለዎም። በሊስ እንዴ ኢልታከው ሀዬ፡ "ጀብሀት ርኤኩም? እተየ ሀለው? ዐድኩም ምን ክታን ወቀጽ ደሐንተ ማሚ?"ለልብል መሰምሰ ሐዘው እቶም። ለወክድ ዎሮ ምን ዐባዩ ዐድ በሲክዲረ አሰይድ መንደር ብእምነት፡ ውላድ እለ ዐድ እስላም ወክስታን ክምቶም፡ ጀብሀት ክምሰል ኢረአው፡ ዐዶም ሀዬ ምን ቀጽ ወክታን (ምናድሊን ጀብሀት) ሕር ክምተ በልሰ እሎም። አሰይድ መንደር እብ አሳሰለ አሰልፍ ለትፋሀመዉ እቱቱ እሊ በሊስ እሊ ለሀበ።

ለገብአ ዌራይ ንዛም ምድር ጸሩ እግል ለአስተዕምር ምን ልትንፌዕ እቡ አብሳር ዎሮ፡ ለሸዐብ እብ ዲን ወቀባይል ፈናታይ ቱ። ዐሳክር ንዛም ሀይሌስላሴመ እሊ ብስር እሊ ዲብለ ሐው እምበል ፍንቲት ለነብሮ እተ እብ ፍዕል እግል ልትነፈያ እቱ ጀረበው። እግል አሰይድ መንደር፡ "እንተ እስሌማይ ሰበት እንተ፡ እንተ ልቴልካሁ ኢልትአመን፡ ላጼሕ ይእንተ፡" እበ መሰል ቃነ፡ "ብዕድ ላጼሕ ክስቴናይ አምጸኡ እግልነ፡ " ሀዬ ቤለዮም። አሰይድ ተሰፋመ እንዴ ኢለተአምም ወኢለአገምም ሀግየ መንደር እባሀ ደግመ እሎም።

ሸዐብ ብሲክዲረ፡ ሜርሐት ዲኑ ላቶም መሻይክ ወካህናት እንዴ ኢተርፎ እንዴ ትነዘመው ዲብ መጦር ሰውረቶም እግል ልብጠሮ ቀሰም ምን ከሩ ሰኒን ሑሉፋም ዐለው። እብሊ ሀዬ ለቂሾት ሐቴ ምነ ሰውረት እንዴ ሐቅፈየ ዔጻት ጋብኣት ለዐለየ ዐዶታት ሐቴተ ለዐለት። ዲብ ግርበት ሰነት 1970 ሀዬ፡ ዲብ ብሲክዲረ እንዴ ገብአከ ምናድሊን ጀብሀት ተሕሪር ኤረትርየ እብ ብዝሐ እግል ትርኤ ልሙድ ገብአ። ሐረከት ናይለ ምናድሊን ዲብለ ቂሾት እግል አባይመ ምስጢር ይዐለ።

አመተ ኢተአመረት ለፍንጌ ሸዐብ ብሲክዲረ ወለ ዐሳክር ገብእ ለዐለት ቅራመት፡ ብዕድ መርበይ ለለአጸብጥ አዋይን ትከልቀ። ምን ብሲክዲረ ጀሀት ቅብለት ምፍጋር ጸሓይ ምነ ሀለ አድብር ክርከለሕ! ለልብል ዘብጥ ሰለሕ ከፊፍ ትሰመዐ። ምን ምናድሊን ጀብሀት ተሕሪር ዲብለ እንዴ ትሰርሰረው ገጽ ቀደም መርሾ ለዐለው ዐሳክር አባይ ለትከሰተ ዘብጥ ዐለ። ለገብእ ወዐለ ዘብጥ ዲብ ምናድሊን ጀብሀት ተሕሪር ልግበእ ወዐሳክር አባይ ለአጅረዩ ለትደገም ከሳር ይዐለት። ምናተ ለሐደስ ለምን ሰልፎም እት ሸክ እንቶም ማጽኣም ለዐለው ዐሳክር አባይ ዘያደት ለናይ ደማር ወፈነ ክርቢታት እግል ልቀረሐ ላተ ምስምሰ ሰኔት ገብአ እሎም።

ግራህ ዘብጥ፡ ዐሳክር እግለ 'አሰናይ ደሐን መጸአኩም' ዲብ ልብሎ እብ ገጽ ፋሬሕ ዲብ ሐረቱ ለትከበተዮም ሸዐብ፡ "እግል ትቅተሉነ ምስል ጀብሀት እንዴ ትፋሀምኩም ለፈዐልኩመ ከይነተ፡ " እንዴ ቤለው ዘሆ ጸብጠዉ። እግለ እዱሉያመን እሎም ለዐለው ክልኤ ወአት ሀዬ እብጣረት ርሳስ ከዐው እተን። ለሐቴ ምነ ርሳስ ሰበት ገልበት እስርት እቡ ለዐለት ሐብል እንዴ በትከት አርወሐተ እግል ተአንግፍ አስክለ ቀደመ ለዐለ ጋድም ሀርበት። ለ 'በሲክዲረ፡ ሸዐበ ጀብሀት ወንዋየ ጀብሀት' ለልብል ፈሀም ዲብ ረአሶም ለአሰበቀው ዐሳክር ላኪን፡ አከይረሕሙቶም እግል ለርኡ ለብሂመት እንዴ ዐረው እበ ገረሜሕ ወደው።

አሰይደ ሕሪት ሐምሰ ውላደ ለብእቶም ሰካን በሲክዲረ ወድዋራተ ዘሆ እንዴ ትጸበጠው ዲብ አፍ ባሩደት እንዴ ገብአው ዲብ ልትሀምተኮ እግለ ረቢ ወደየ ታከው። ለሰዱድ ቴለል እብ ክእነ አተላለ። ሸዐብ እበ ዐሳክር እንዴ ትከርደነ ልትጀረሰ ሐቀለ ጸንሐ፡ ምነ ቂሾት መሐብዒ ለዐለት ሳሰት እንዴ ነስአው ዲብ ሐንቴ ዐባይ ዕጨት ጀምዐዉ። አጥፋል ዲብ ሐንቴ ዕጨት ዐባይ አምዕል እብ ግዲደ ምስለ ሸዐብ እብ ሰፍረ ወጽምእ ዲብ ልትዐዘቦ ዲብ ለዐንግሮ ወዐለው። ዐባዩ እብ ጀሀቶም፡ "ለሓለት ከፎ እግል ትግበእቱ?" ዲብ ልብሎ ትሻቀለው ወዐሎበጠው።

ከልሹም መሐመድ

ሙክ ሐቆ ኢትዓፈ ገሮብ ኢልትዓፌ

ሓይሳም ቁርአት እተ ሐልፈት ጥብዐት ሕማም ዐቅል ዲብ አጀኒት ወሸባን ነአይሽ ኑዉላም ክም ዐልነ ለትፈቁዶቱ። አጀኒት ወሸባን ዲመ ፋርሓም፡ ሀ'መት ሐቴ ለአለቦም መስል እትነ ገብእ፡ ምናተ እሎም ነአይሽ እብ ሕማም ዐቅል ክም በቁ እንዴ ኣመርነ፡ ልብ እንዴ ይእንከሬ ዲቦም ወእንዴ ይእንደልዮም እግል ኢልዕበው ከሐር ሳረዮቱ እግል ኢልክበድ ዲብነ እግል ንትሓፈዝ ዲቦም ለአትሐዜ። ከአተሳሳይ ናይለ እት አጀኒት፡ ሸበንርብ ወመንደሊታት እብ ዓመት ለልትረሔ ሕማማት ዐቅል ንርኤ፦

ኢነጎት ሐንገል፡ ዓሳብ ወመትነፍዖት ሓጃት ወእብ ሰበቡ ልትጀሬ መደረት

እሎም መስሎ አጀኒት ወሸባን ነኣይሽ ለሳድፎም መሻክል ብዙሕቱ። ምስል እሊ ተሌ መጋዴዕ ሀዬ ነብሮ፦

- ግድዕት ዐቦት አፍካር ወገሮብ Difficulties with Development
- ግድዕት ሰዓደት Sense of well-being
- ግድዕት መቅደረት ጽብጠት ተዕሊም Education
- ግዶዕ መትሓባር እት ሐያት እጅትማዕየት Social activities
- ግዶዕ በክት ረኪብ እቅል Employment
- እግል ዕምጽ ወሀመሾት ቅልዓም ገቡእ Exposure to abuse and neglect
- እሎም መስሎ ው'ላድ ላበን ዓይላት እት ሀመት ለነብረ ወርቴዕ ማል ለአለበን ሰበት በዝሐ እብ ማል ወመዕነውያት ሰዳየት ለሐዝየ። ጾር ርፈዕ ናይ እሊ ነቃስ ለቦም አጀኒት እት ዓይላቶም ሌጠ እግል ልግበእ ሰበት ኢወጅብ ሀዬ ናይ ብዙሕ አቅሳም ሙጅተመዕ ለትመቅረሐት መሻረከት እንዴ ገብአት ህቶም ክም ሰኑ ወዋልዴኖም ክም ልርሁ እግል ንትጻገም ዋጅብቱ።

ነቃስ/አከይ አደብ ዲብ አጀኒት (Conduct Disorder)

- አከይ አደብ ምን ኢረኪብ ተርብየት እግል ልግበእ ቀድር አውመ ለጅነ ገሌ ናይ ዐቅል መሻክል ለሀለ እሉ ምን ብዕዳም አጀኒት ፍንቱይ እንትባህ ወመትሐማል ለለሐዙ ሀለው። እሎም መስሎ አጀኒት ከጣሆም ለደጋግሞ፡ እግል በአስ ወሸር እት ቅሩብ ለጸኑሕ፡ ህግየ ዐባዩ ለኢሰሙዕ ወእንዴ ትመከረው ልግበእ ወትዘበጠው ለኢሰኑ አክል-አክል ዝባጥ እት ለአከ እትጃህ ለነስኦም ቶም።
- እሊ መሻክል እሊ ለቦምመ ሕዳም ኢኮን። ምን አዋልድ እት ውላድ ክም በዜሕ ወምን 4-10% ናይ አጀኒት ዲቦም ክም ልትረሔ ድራሳት ለሐብር።

አስባብ

እሊ እት አጀኒት ለልትረሔ እብ ቀላል እግል ልሰኔ ለኢቀድር አከይ አደብ ናይ አጀኒት አስባቡ አስክ እለ አክል ሕድ እሙር ኢኮን። ገሌ አሻይር ናይ መትወራስ ምን ዋልድ እት ውሉድ ለሀሌ ዲቡ፡ ምናተ ለበዜሕ ላቱ ምን ድዋር መብቅያይ ክም ናይ ሐርብ ወነዐር፡ ዕበያት ሐዋኒት ክም ሀመሾት ወገዳፍ እብ ዋልዴን ለተላቱ ለልብል መፍሁም ሀለ እሎም መኤምረት።

ዋልዴን ወመስኡልየት አጀኒት ለቦም ክም ከረ መደርሲን እሊ ክም ሀለ ኣመረው ምንገብእ ሐል እግል ሊደው ከለጅነ እት ሐያት ዑፌት ክም ለሄርር እግል ሊደው ቀልል እሎም።

- እሎም መስሎ አጀኒት እተ ንኡሽ ዕምሮም ለተአስትህል ሰዳየት ኢረክበው ምንገብእ፡ ምን መድረሰት እንዴ መልጨው እትለ ኢለስትህሎም አካናት ወቅቶም እግል ለሓልፎ ቀድሮ።
- እት ብቆት ጨቅጥ (depression) እግል ልእተው ቅልዓም ቶም። ህቱ ሌጠ ኢኮን፡ እግል አወልፍ ትምባክ ሰጃይር፡ ሐሺሽ፡ ቅማር ወጀራይምመ ቅልዓምቶም።

ከፎ ምን ንትመቅርሖም ለሐይስ

ለዐባዩ እሊ ጅነ እሊ ሙሽክለቱ ምን በዐል አከይ አደብ ወኬን ክም ተሐልፍ እንዴ ኣመርነ እት ሐሩቀት ወመናዘዐት ምን መትሸማም ሕሳብነ ኒዴ። መሽክለት ዐቅል ክም ሀሌት ዲቡ ወሰዳየት ኢለቀብል እግል ሊደዮ ክም ቀድር ኣግል ንፍቀድ ወጅበነ። አተባቃር ወአትሓላይ ምን ዝብጣት ወመትናሃር ብዙሕ ለሐይስ። እግለ እለ ወደ ሰኔት ነሐምዶ እበ፡ እግለ እለ ወደ እኪት እብ ዕንፍ ወዝባጥ እንዴ ኢገብእ እብ በሰር ብሩድ እግል ንብለሶ ምን መትጀሀዶት ለሔሳቱ።

ሚ ፈቴ፡ ሚ መቅደረት አው ምዩል ሀለ እሉ፡ እንዴ አንተበህነ ወሰኒ ረኤናሁ እበ ክም ልትጠወር በክት ክም ረክብ ወዲበ ክም ልትናየት ኒዴ ።

እብለ ትመቅረሕነ ምስሉ ምንገብእ ለጅነ እግል ልሰኔ ወክም አመቱ እግል ልግበእ ክም ቀድር ዋልዴን ወፈተች እግል ልእመኖ ቦም። ሰብር ወነወ ምንለ ዋልዴን እግል ለሀሌቡ። እብ ዕን

ክም ተአስትህሎ እንዴ ኣመርነ "እሊ ሼጣንቱ፡ ህግየ አዳም ኢሰሜዕ፡ ደለ ትመክረሀት ብእቱ፡ . . . ለልብል ሀገጊት እት ቀደሙ እግል ንትሃጌ አለብነ ዝያድ እት ክራህየት እንዴ ጌለለዩ ምን አደቡ ክም ዋልዴኖም ወኖሶም ፍቱያም ወርቁባም ክምቶም እብ ዐመል ነአርእዮም። ውላድከ እት ቀደሙ ጅነ እኩይ ወጣሌሕ ክምቱ እት ትትሃጌ አትሓመቀቱ ነፍሱ አትአበዮቱ ወአተቅበቦቱ ድኢኮን ለእለ ለአመጽእ ፋኢደት ኢሀሌት። በዐል አከይ አደብ እንዴ ትበህለ ደለ ዐረ እግል ልግድኦ ወልደርቅሶ ሀመሎቱ እግል ኖሱ ምን እኩይ እትለ አከ ሌጣቱ ለዋልዮ። ምነ ተአኬ ሚ ትመጽእ እንዴ ቤለ እተ ምነ ኢለቀብል በደ እግል ልጌልሎ ክም ቀድር ኢንትረሰዕ።

እሊ ነቃስ አው አከይአደብ ዲብለ ልትረሔ ዲቡ ወክድ ሕነ ለዐባዩ እሊ ጅነ እሊ ሰዳይት ምኤምራይ ዓፍየት ዐቅል ለሐዜ ክም ሀለ እንዴ አመንነ ዲብ በዐል ምህነት ነስአናሁ ምንገብእ እግል ልሰኔ ለቀድር ከለልቱ።

ሩእየት ክድመት ዓፍየት ዐቅል ናይ ኤረትርየ (ውዛረት ዓፍየት) አዳም እንዴ ፈሀመ ዓፍየት ዐቅል ምን ዳወዮቱ ዲብ ክርዐቱ እግል ልትሰርገል፡ እሊ መጋዴዕ እሊ ለቦም ሀዬ ህቶም ወዓይለቶም እብ ሕሸመት ወሸረፍ እግል ልትራዐው፡ ለሔሰ ኑዕ ክዳማት ዓፍየት ዐቅል ዲብ ኩሉ እብ ቀላል ወምን ቅሩብ ክም ልትረከብ አከዶት፡ ለሐመ ሀዬ ክም ለሐዬ መትጻጋምቱ። እለ ሩእየት እለ እት አማን እግል ትበደል ለገብእ ለሀለ ክዳማት እብ ዋጅብ ምን ንትነፊዕ እቡ፡ ለልትህየብ መዕሉማት እብ ዐመል ምን ነአስተፊድ ምኑ ወእግለ ሔሰ ዐውቴ እብ አፍካር ወዐመል ምን ንትዓወን ሰበት ገብአ፡ እብ ፈሀም ወጸገም ሕበር ዓፍየት ታመት እት ኩሉ ገቢልነ እግል ተሀሌ ንትሳዴ።

ምኤምራይ ዓፍየት ዐቅል ሶሎሞን ነማርያም እግል አንፋር እዕላም መሓደረት ዲብ ለሀይብ

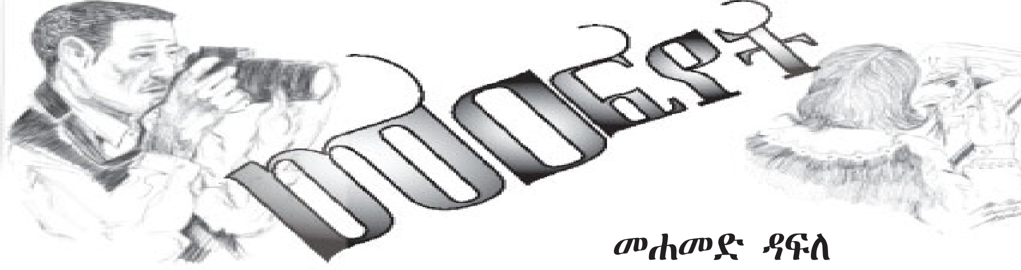

መሐመድ ዳፍለ

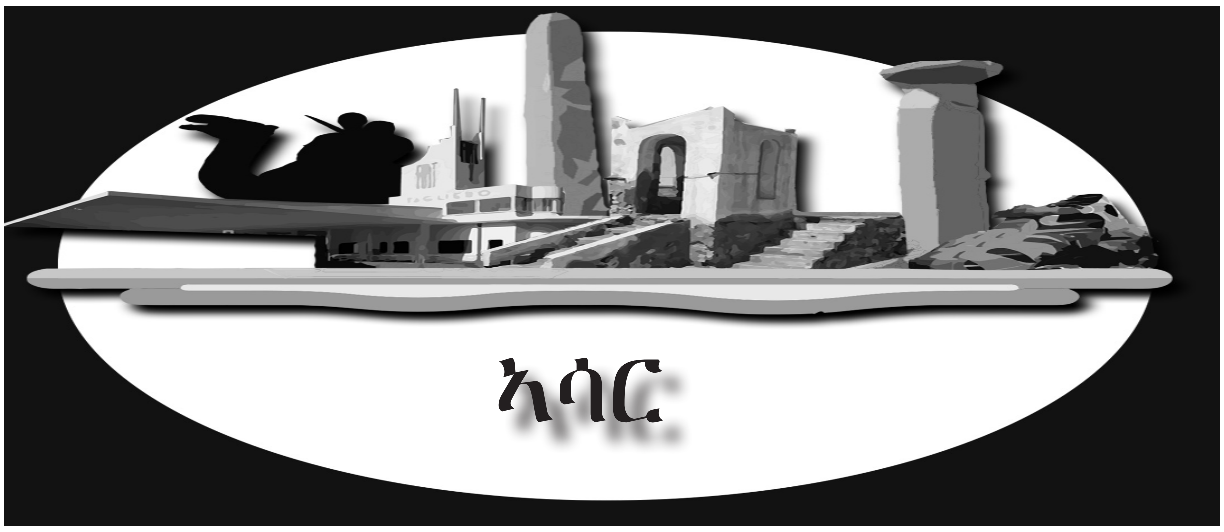

“ባጽዕ ሉለት በሐር ቀየሕ” 3ይ ወናይ ደንጎበ ክፈል

ገሌ ክፋላ እት ወክድ እስትዕማር ጥልያን ለትሸቄ መባኒ

እብ ብዕድ እንክር እዳረት መስተዐምረት ጥልያን እት መዲነት ባጽዕ ለወደየ ብንየት ትሕትየት እት ክልኤ መርሐለት እንዴ ፈናቴከ እግል ትርአዩ ትቀድር። እተ አወለይት መርሐለት ምን ሰነት1923-1935 እብ ሰበብለ እት ሰነት 1884 ወእት ዮም 14 ኦገስት ሰነት 1921 ለሳደፈ አንቀጥቀጢን ክምሰልሁመ እት ሰነት 1888 ለሳደፈት ብቆት ነድ ድሙር ለዐለ መባኒ ለዐለት እግሉ ሀንደሰት ትርክ ወምስር እንዴ ተለው እብ ድግማን ክም ሰኔ ወዴት። እተ 2ይት መርሐለት በሀለት ምን ሰነት 1935-1941 ለዐለ ወክድ እት ገብእ፡ ለበዝሐ ዘበናይ መባኒ እት ጥዋሎት እግል ልሸቄ ምንመ ቀድረ እት ረአስ ምድርመ ፈናድቅ፡ መጣዕም፡ ሲነማት፡ መርከዝ ሐንበሶት፡ መራክዝ ፋግያት፡ መካትብ ወአብያት ሰከን ትበነ።

እትለ ካልአይት መርሐለት ለበዝሐ ለትበነ አብያት ሰከን እት ጥዋሎት እግል ልግበእ ለቀሰበ ሰበብ፡ እት ረአስ ምድር ለዐለው ሰካን ሰበት በዝሐው፡ እግል ኢጣልዩን ሰካን ባጽዕ ምን እሊ ምጅተመዕ እሊ እንዴ ፈንቴከ ለሔሰ ክዳማት እግል ሂቡቶም ለአመመ ዐለ። እት ክልኢቱ መራሕል ኮራል (Limestone) ለአግደ እት ብነእ ለትነፈዐው እቡ መሻቀዪታት እት ገብእ፡ እተ ካልአይት መርሐለት ህዬ ክም እበን ጦብ ወአስመንቲ ለመስል ሓጃት ክም ትነፈዐው ልትአመር።

ተሚም ካልኣይ ሐርብ እዲነ እንዴ ትጻበጠ ዐስከርየት እዳረት እንግሊዝ እተ መዲነት ለዐለት ብንየት ትሕትየት ሸሪካት ወዶር ዐቢ ለዐለ እግለ እት እቅትሳድ እንዴ ፈንጠረ እት ለትፈናተየ ድወል እት ለአዘብዩ ሰበት ትረአ፡ እት ባጽዕ አዘመት እቅትሳድ እግል ትትርኤ አንበተት። እተ ወክድ ለሀይ ክም ክሉ ክፋላት ሸዐብ ኤረትርየ እብ መሻክል እቅትሳድ ወሐገሌብ ሸቅል ለትደምዐ ሸዐብ ባጽዕ እት ኢሰካበት ሕበር እግል ልእቴ ትቀሰበ። ክም ክፈል ናይ እለ ሰያሰት እለ ህዬ እት ዐብደልቃድር ለትትበሀል አካን ለዐለት ሸሪከት አስመንቲ እት ሶዳን ትዘቤ እት ህሌት፡ እት ሕጥምሎ ለዐለ መጣር ጥያረት ንኡሽ፡ ኣላት ናይ መክዘን ጃዝ ክምሰልሁመ እት ናኹራ ለዐለ እግል ተዐዲን በትሮል ሸቄ ለዐለ ኣላት ትደመረ።

ምስሉ ለትጻበጠ እት ወክድ እስትዕማር አቶብየ እት ታሪክ መዲነት ባጽዕ ዎሮት ምነ አከ መራሕል መስተዐምረት ቱ። ንዛም ሀይሌስላሴ ናይ ሸዐብ ተአዩድ እግል ልርከብ ወእግል አትባዳይ እት 1950ታት ገሌ ምን ብንየት ትሕትየትለ መዲነት አብያት ክስታን ወመሳግድ እት ብንየት እግል ልሸቄ አንበተ። ክም መሰል ናይ እሊ ለትበነ መባኒ ረአስ ምድር ለልትረከብ መስግድ ሐነፊን፡ እት ጥዋሎት ለትትረከብ ቤት ክስታን ቅድስቲ ማርያም እግል ልትሰሜ ቀድር። እምበል እሊመ መዲነት ባጽዕ ወጀዛይር ደሀላክ እተ ድድ ሰውረት ኤረትርየ ገብእ ለዐለ ፊራሮታት እት ወክድ ደርጊ ክም አግደ መርከዝ እንዴ ተሐረየ እግል ልክደመ ክም አንበተየ ልትሸረሕ። እብ አሳስ እሊ እት ሰነት 1977 እተሓድ ሶቬት ክም ክፋለ ንዛም ለሀይቡ ለዐለ ዐደድ ለአለበ ሰዳይት እት ጀዚረት ደሀለክ ወመዲነት ባጽዕ ዐባዩ መዐሳክር ዴሸ ክም ትበነ ልትአመር። ምስል ንዳል ሸዐብ ኤረትርየ እንዴ ትጻበጠ፡ እግል ሐረሮት እለ መዲነት ምን መስተዐምረት እግል ፈርቀቀት ለገብአ ዐመልየት ሐርብ ሳሊነ ሰነት 1977 ወዐመልየት ፈንቅል ሰነት 1990 እት ታሪክ እለ መዲነት ለህለ እግለን አህምየት ሰኒ ወአማን ትርድት ተ። እሊ ህዬ ክፈለ ታጅር ወምህም ታሪክ እለ መዲነት ቱ።

እት ደንጎበ መዲነት ባጽዕ እበ ህለ እተ ቅዱም ወታሪካይ አካናት ኣሳር፡ እስትራቲጂያይ አህምየተ፡ እበ ትመልኩ ለኢከሰሐ ብዝሐ መክሉቃት አግዳም በሐር ስሕባይ ቤጽሐት፡ ዒን እተይ ወዐቦት ክም ገብእ ኢለአትሸክክ፡ ሰበት እሊ እለ እብ ሉል በሐር ቀየሕ ለትብል ክናየት ለትትአመር እት ከርሰ ለህለ ናይ ሰዋልፍ ወጠቢዐት ሜራስ እብ ዋጅብ እግል ንሐንፍሉ ንዕቀቡ ወንወስቁ ወጅበነ።

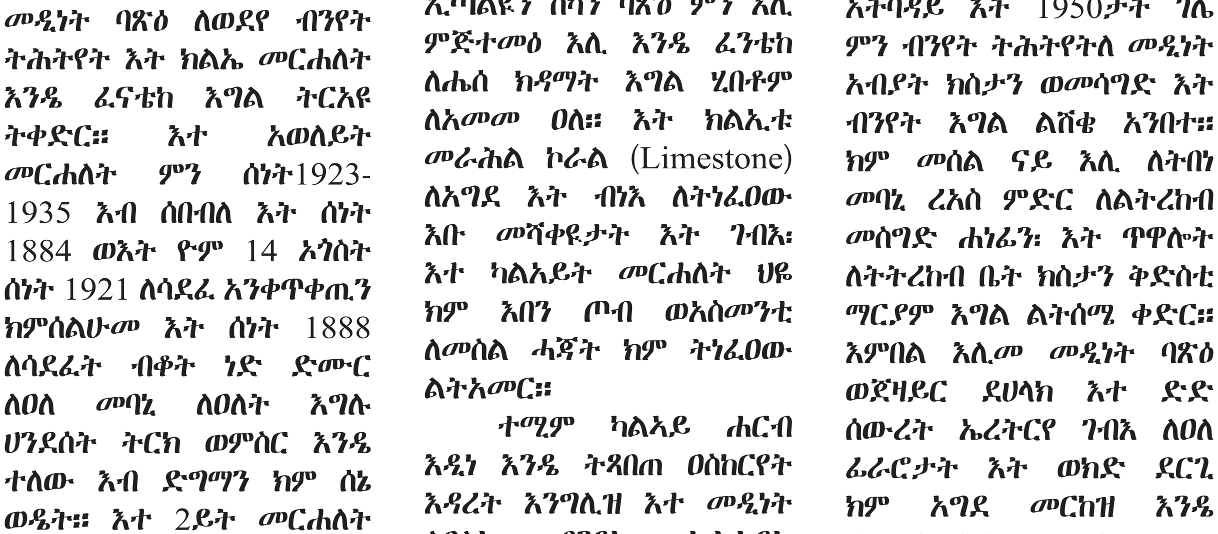
ክፋል ሜራስ ሐዳረት እስላም እት መዲነት ባጽዕ

እያይ ወድ አግዱባይ ለልትበሀል ሓልያይ ምን መንሰዕ ቤት አብረሄ እት ሐብስ ጢላን ዲብ እንቱ ወምነ ሐብስ እግል ለአፍግሩ ልስእዩ ለዐለ ተሰፉንኪኤል ወድ አፍታይ እንዴ ኢለአፍግሮ ምን ሞታ። ኣያይ እብ ሞት ተሰንኪኤል ግሂ ወእሱፍ ዲብ እንቱ እግለ ፋርስ መለሀዩ እብ ክእነ ሐለዩ።

የም ወህር ሞታ - ተርፋ ምንለ እማቱ
የም ጺጋይ ሞታ - ዘረ ህያባቱ
የም ሓጥር ሞታ - ዶልለ አትማካቱ
የም ሐየት ሞታ - ገንድል እብ ተውያቱ
የም ሐርማዝ ሞታ - ድሜ እብ ዐውለቱ
የም ወልእ ሞታ - በኪት አድናሳቱ
ወየም ስልጣን ሞታ - ትርካይ እብ ርሻሹ፣

የም ደብር ወድቀ - ትከረ እት ሳሳቱ
ለመርከብ ትፈናጠሻ - ድጌ ምን አፍያቱ
ግርግር ጼደደዩ - ከአብሑር ደነ ባኩ
ቀንበር ደሀብ ሳቅል - ቀሰብ ዋንጨታቱ
ገሌ ጨብላይ ሰቴ - ወገሌ አምያሳቱ
ገሌ ስጋ በሌዕ - ቀንጽ ዲብ ሕራዱ
ወገሌ እክል በሌዕ - ገሺሽ እብ ሔሳሱ፣

ምን ሐይለት መንሰዕ ቤት አብረሄ ዲብ ሐይለት ቤት ጁክ ምን ንትዕዴ፡ ንሱር ወድ ሐመድ ኬር ለልትበሀል ሔልያይ እብ መዋዲት ጢላን ምን ደመለ ወለ እኩይ መዋዲቶም ምን ፈቅደ ክእነ ቤለ።

ምን ሸርቅ እት በርቅ - ሞዳይ ጢላን ሐክመዩ
እት ዘመን ሰልጠነት - ክል ቤት አምር ገበዩ
ኢለአስክብ ወኢሰክብ - ማሼል ክሉ ሐዘዩ
ለሐርሰ እብ ሐርስ - ላማ ይሐርሰ ተምነዩ
ለአምዕል ዳቦእ ወክቱ - ወላሊ ቅንፍዝ በልዐዩ
ወፈጅር ምድር ከም ጸብሐ - ልሰዔ ዲብከ ለሀበዩ

ሐም’ዶ ይህለ - ው’ላድ ላማ ወልደዩ
ኢነፈዐኒ ወቤለ - አብሁ ዲብሚ ወዓበዩ
ተዐሸከረ ዲብ ጢላን - ዐውሉ ኖሱ በልዐዩ
ኢወለድኮ በሃልቱ - አዳም መስሕቱ ለገሀዩ
ሕኖሸምማ ወድ ገንደር - ወላዱ እንዴ ጠልመዩ
ብእምነት ምሕልል ይሐድግ - ከብዱ እንዴ ዘምተዩ
ስጋ እስላም ወክስታን - ክሉ ሕበር በልዐዩ፣

ረመዳን ታዩብ

ሕዱግ ስሌማን

ጀለ ጀላሉ ዕምር ሸ’በት

ክል ካልኢት፡ ደቂቀት፡ ሳዐት፡ አምዕል፡ ሳምን፡ ሸሀር፡ ሰነት ወብዕድ ለልተላሌ ዘበን እት ሐያትነ ተአሲር እት ዕምር ለወዴቱ። ሰበት እሊ ምስል ዘበን ክልነ እት ነአ’ብር እንገይስ።

እብር ምስል ሪም ዕምር እት ገሮብነ ለልትርኤ እብ ገበይ ዕልምየት እብ ክም ዕሉም ሐያት፡ ዕሉም ዐቅል፡ ዕሉም እጅትማዕየት፡ ዕሉም ገሮብ ወብዕድ እቱ ለልትርኤ ተቀዩራት እብ ገበይ ሐብሬ ስታስቲክስ እግል ልትሸረሕ ለቀድር ቱ። እግል መሰል ክምሰለ ተሓት 18 ሰነት ለእንብሉ ወእት ሸ’በት ለኢበጽሐ ነፈር እት ብዝሓት ድወልመ ዕምር ሸ’በት እንዴ ኬደ ገጽ ቀደም አስክ ስቲናት ለትሀርበበ ምስለ ዐባዩ ዕምር (ደገልል) ልትሐሰብ።

አልፍ ዶልመ በቃዐት ናይ ዕሉም ሐያት (መጠዋር ገሮብ፡ አተንፈሶት፡ መተረድ ገሮብ ወብዕድ) ምስል እብር እት ነቅስ ለገይስ ምንማቱ፡ ዓፍየት ወወራታት ክምሰልሁመ እብ መቅደረት ውቅል እት ዕምር ንእሾም እት ሀለው ሰርጉሉ ለዐለው ወራታት፡ ሓለት መንበረት ወብዕድ እቱ ክም ልተንከብ ሰብ መቅደረት እሊ መጃል ለሐብሮ።

ብሑሳት ክምሰለ ለአክዱ ገበይ ሙነትነ እት እብርነ ዶር ዐቢ ህለ እግሉ፡ መንበረት ድህርት ምናበ ዓይለት ለትወለደ ጅነ ለትመዛዘነት ነብረ እግል ልርከብ ለህለ እሉ በክት ሑድ ሰበት ገብኣቱ። ሰበት እሊ ምን ለትመዛዘነ ነብረ እንዴ ረክብ ለልዐቤ ጅነ እንዴ ቀደመ ዕምር ሸ’በት እግል ልትዐዴ ለህለ እግሉ በክት ሰኒ ወአማን ዐቢቱ።

እብ ሐገሌብ ለትመዛዘነት ነብረ እት ልትጀረስ ለልዐቤ ጅነ እብ ፍንቱይ እተ ሰልፋያት ሰኖታት ምነ እት ብቀት ወጀዕ ዐጭም እተ እግል ልትካሬ ወምን ዕምር ሸ’በት ብዞሕ እንዴ ኢነስእ መሓዋቱ እንዴ ጠልመዩ እት ዕምር ደግለሎት እግል ልእቴ ለህለ እግሉ በክት ሰኒ ወአማን ፋይሕ ገብእ።

እት ዕምር ሸበ’ትነ ለእንርእዩ ጠባይዕ አትነኖት ሰጃረት፡ ዐሚል ክምረት ግብአት፡ ሐረከት ገሮብ ኢውድየት አግደ ንቃጥ ምን ሸ’በት እት እብር አጊድ እግል ትትዐዴ ለሸፍገከ ትከይ ሐያትቱ።

እትሊ ወክድ እሊ ሸ’በት ምን ኬነ ለትዐደ ሸዐብ ዐለም 600 ምልዮን ባጽሕ ህለ፡ እሊ ህዬ ዕምሮም ዝያድ 60 ሰነት ለወደው ለከምክም ቱ። ምን እሊ ዕልብ እሊ ለ355 ምልዮን እት ዐቦት ለልትረከበ ድወል እተን ለህለው ቶም። እት ሰነት 2020 ዕልብ ለሸ’በት ለትመልሐጠት ምኖም ሸዐብ ዐለም እት ዝያድ ዎሮት ቢልዮን እግል ልዐሮሬ ክም ቱ ልትሸረሕ ህለ። ከሓይሳም ሸባን ቀደም ዶልኩም ወሐቴ እንዴ ኢተአፈሩ ዕምር ሸ’በት እግል ኢትትዐደው ደገን።

ዔማትቱ Health line

ሽባን ወምህነት ሀንደሰት እት ኩልየት ዐድነ

እት ሰልፍ ሰኖታት 2ይት ደረጀት ተዐሊም ምዩልነ እብ ዋጅብ እግል ፈረጎት ብዞሕ ጅንስ ተዐሊም እብ ሕበር ክም እነስእ ገብእ፡ እሊ ለበሀለት ለትፈናተ ማዳት እብ ጅንስ ጅንሱ በሀለት ቱ። ግራሁ እብ ዐቢሁ እት ዕሉም እጅትማዒ ወዕሉም ጠቢዒ እንዴ ትካፈልነ ምዩልነ እንዴ አሌሌነ ናይ 2ይት ደረጀት ተዐሊምነ ነአተላሌ።

2ይት ደረጀት እንዴ አትመምነ እምትሓን መእተዩ ጃሚዐት እንዴ ወዴነ ኩልያት ዶል ንአቴ ህዬ፡ መትከፋፋል መጃላት እብ ዕሉም እጅትማዒ ወጠቢዒ እቱ እንዴ ኢንትሐጨር፡ ዎሮት ጅንስ ዕሉም እብ ፍንቱይ እንዴ ነሰአነ እግሉ ዝያደ እግል ንድረስ በክት ልትፈተሕ እግልነ። ለደርስ ህዬ እግልነ ሽባን እብ ደረጀት ዲፕሎመ፡ ዲግሪ፡ ማስትረይት ወዶክቶረይት እንዴ ትበሀለ እብ ደረጀት ደረጀት እት ልትወቀል ወሕነ እት ዎሮ መጃል ዝያድ እት እንተውቅ ወእንታይን እንገይስ። አግዳ መፈረጊ ዕሉም ብሑስ ሰበት ገብአ ወድ ሚን ኣድም መትነፍዓይ ናይ እሊ ብሑሳት እንዴ ገብአ እግል ሐያቱ ወለትፈናተ ሸክል እንዴ ቃየረ ልሰዕ እት ሄራር ልትረከብ።

ሀንደሰት እብ ዓመት ለትፈናተ አፍርዐት እንዴ ጸብጠት ትሄርር ለህሌት እት ገብእ፡ ምስል ለገብአ ተጠውራት ሐዲስ ጅንስ ምህሮ ሀንደሰት እት ለአተጭብዕ ትገይስ ለህሌት ምነ እት ኩልየት ቴክኖሎጂ ኤረትርየ ናይ ማይነፍሒ ምነ ልትረከብ አፍረዐት ዕልም ተ።

እት ሀንደሰት ለህለ አፍርዐት ብዞሕ ምንማቱ ዮም ላኪን እት ሀንደሰት ከህረበት ለህለ መጃላት ወህቱ ለታይኑ ጽበጥ እግል ንርኤቱ። እሊ ህዬ ሽባን እት ድራሰት ለህለው ወሽባን እት ገበይ ሕርያን ወስታት መስተቅበል ለህለው ፈህም ዛይድ እግል ልህቦም ለሰድዮም ቱ።

እብ ከህረበት ለትትከለቅ ጣቀት እት እዲነ እበ እለ ሐዜት እግል ትትፌተት ለሰዴታ ሒለት ተ። እት ሐያትነ ለንትነፈዕ እቡ ሓጃት እብ ገበይ ከህረበት ዐፍሸት እቡ እት ልትበደል ገይስ ለህለ እቱ ወክድ መንበረትነ ምስል ከህረበት እንዴ ጻበጠት ትትሸረሕ እቱ ለህሌት ቴለል ምን ለአነብት ብዞሕ ሰኖታት ጋብእ ህለ። እግል እሊ መሻቀዩታት እሊ ለትገብእ ጣቀት ለልአፈሬ ወእግል ለአፍሬ ለሰንዕ ወለ ልምህዘ ሻብ እብ መጃል ሀንደሰት ከህረበት ለትደሐራቱ። ጣቀት ምን ለትፈናተ ዔማት እግል ትምጸእ ወትትረከብ ቀድር ምን ጋዝ፡ ማይ፡ ሀወእ፡ ብትሮል፡ ጸሓይ ጅኦ- ተርማል ወብዕድ እግል ንሰሚ እንቀድር፡ መሀንድሲን ከህረበት ህዬ እለ ለትረከበት ጣቀት እት ከህረበት እንዴ በደለወ እት አብያት፡ መሳንዕ፡ መካትብ፡ መአሰሳት ዓፍየት ወብዕድ እግል ልብጸሕ ለሰዱ ቶም። እት መጃል ሀንደሰት ከህረበት ኤሌክትሮኒክስ ወቴክኖሎጂ ሐብሬ እግል ልከምክም መቅደረት ዐባይ ለቡ ቱ።

እንቱም ሽባን ሞባይል ህለ እግልኩም ማሚ ? ኮምፒተር ህዩ? ኢንተርኔት ህዩ ትትነፍዖ መኢፋሉ? እሎም ወብዕዳም እት አምዕላይት መንበረትነ ለንትነፈዕ እቦም መሻቀዩታት አግደ ሐረከት እግል ሊደው ለሰድዮም ምን ለህሌ ጣቀት ከህረበት ሌጣ ተ፡ እብ ገበይ ሀንደሰት ኤልክትሮኒክስ ለመጸው ክምሰልቶምመ ኣመሮት ለአትሐዜ።

21ይ ክፈል ዘበን ለአቴ እት ህለ እሊ መጃል እሊ ዐለም እግል ልቴትየ ክምሰል ቱ ልትሸረሕ ዐለ ሀንደሰት ከህረበት። እግል መሻክል ሀንደሰት፡ እግል አብካት ወጠለባት ሀንደሰት ከህረበት፡ኤለክትሮኒክስ፡ ኮምፒተር፡ እትሳል ወብዕድ ሐድ ለሸብህ መጃላት እግል ልድረስ ለልሐዜ ሻብ እግሉ ለትዳሌትተ። ለእትሊ መጃል እሊ ለልአቴ ደረሳይ ሻብ፡ ክሉ መጃላት እለ ሀንደሰት እለ እግል ልድረስ ልትቀሰብ። እግልሚ፡ እሎም ክሎም መጃላት ውላድ ሐቴ እሲት ሰበት ቶም።

እት ሀንደሰት ለልትሀየብ ዲግሪ እግል ትንስእ ገብአከ ምንገብእ እግል እትሳላት፡ኤሌክትሮኒክስ “ባዮ-ሜዲካል”፡ መርከዝ ከህረበት ፈርያት መሳንዕ ወብዕድ ለትደቀበ ፍክር ወተርኪዝ ለልሐዜ ቴክኖሎጂ ለትጠልብ ሀንደሰት ከህረበት ክም ተ ኣመሮት ለአትሐዜ። ሀንደሰት መርከዝ ከህረበት እግል ሐረኮትለ ጣቀት ወምደተ ለልሐፍዘ መጃል እት ትገብእ፡ እት በቃዐቱ ወገበይ አውዐሎቱ እት ፍዕል እቡ እንዴ ተንከበ ለከድም ቱ። እሊ ፈሬዕ እሊ እብ ትሉሉይ ለፈይሕ ወለልጠወር ቱ። እት ዐቦት እቅትሳድ ህዬ ዶር ሰኒ ልተልሄ። እግል መሰል እት እትሳላት ገብእ ለህለ ለኢልዓርፍ ተቀዩር ወመታክሉ ብዝሓት ኮምፒተራት እብ መቅደረት ከዚን ሐብሬ ብዝሕት (ሚሞሪ) እብ ዐውል ራትዕ አትዳለዮት፡ ምን ቤትሮል እት ከህረበት ዕዱይ ለህለ ዐረባት ወብዕድ ከምክም።

ወራት ሀንደሰት ሚቱ?

ሀንደሰት ከህረበት ለደርሰ ሻብ እት ሕፍዝ፡ዲዛይን፡ ጠወሮት ወአፍረዮት ናይ ከህረበት መሻቀዩታት፡ ገበይ ሽቅየተ ወሽበካት ሐብሬህ እተን እንዴ ተንከበ ለሽቄ ቱ። እትሊ መጃል እሊ ምስል ኤሌክትሮኒክስ፡ኮምፒተር፡ ሚጋ ኤሌክትሮኒክስ ቴክኖሎጂታት ኣውቶማሽን ወሰርዐት ራቀቦት እንዴ ከምከመ እግል ሊጊስ ሰበት ቀድር ለልአተግንዕ ናይ ሽቅል አብካት ለቡ መጃል ቱ። እብሊ መጃል እሊ ለትደሐረው ሽባን እት መአሰሳት ጣቀት ከህረበት፡ እትሳላት ኮምፒተራት ለልአፈርየ መአሰሳት ለትፈናተ ሓጃት ለልኣዳልያ ሸሪካት ሀንደሰት ባዮ ሜዲካል ወብዕድ እቱ በክት ለልህይብ ቱ።

እት ሀንደሰት ከህረበት ሚ ደርሶ?

ሽባን እት መጃል ሀንደሰት ለደርሶ 5 ሰነት ለነስእ መጃል ሀንደሰት ከህረበት ለነስኡ። እብ ክሱስ ጣቀት ከህረበት ለትፈናተው ወምስሉ ለልትጻበጦ መሻቀዩታት ወገበይ ሽቅየቶም ደርሶ። ፊዚክስ፡ አልጄብረ፡ኳልኩላስ፡ቴክኖሎጂ ሐብሬ፡ዕልም ቀመም፡ ተአሲር ዕሉም እት ምጅተመዓት፡መአተዩ ፕሮግራሚን ወብዕድ እት ሰልፋይት ሰነት ክም ድሩስ ሕበር ለነስእዉ እት ገብእ፡ ምኑ እንዴ አትለ ህዩ እግል ሀንደሰት ለልአትሐዜ መጃል ሕሳብ (ርያድያት) ለትፈናተው እግል ተሸኪል (ዲዛይን) ለሰዴ ተዐሊም ቱ። ወዝያት ጣቀት፡ሀንደሰት እቅትሳድ፡ ኤለክትሮኒክስ እትሳላት፡ገበይ ሽቅል ዲጂታል ወአናሎጋት፡መሻቀዩታት ከህረበት ወኤሌክትሮኒክስ፡ዲዛይን ውድየት ወብዕድ እት ተርፈ ሰኖታት ተዐሊም እግል ልትዐሎሙ ቀድሮ። እሊ ድሩስ እሊ እብ ፍዕል ወነዘር ለልትሀየብ ቱ።

ደረስ እሊ መጃል፡ ምኤምረት እንዴ ገብአው እቡ እግል ልትደሐሮ ሚ ለአትሐዝዮም መስለኩም?

አሰልፍ እግል ንኣምረ ለብነ ክም ሻብ ደረሳይ ርሕነ እግል ንስአል ምኑ ምን ለህሌ ንየትነ ወሀደፍነ እግል ነአንጽር ብነ። ግራሁ መሀንድስ እግል እግበእ ሐዜ መኢፋሉ ለልብል ሰኣል እግል ንብለስ ህለ እነ። በሊስነ አይወ ዶል ገብእ፡ ነፍስነ ለባተ መቅደረት ወሕውነ እንዴ ፈረግነ እት ሕውናሀ ለአከድነ እቱ ማዳት እት እንሰድዩ፡ እት መጃላት ሕሳብ ወዕሉም ጠቢዐት (ፊዚክስ ወኬሚስትሪ) ዝያድ ክሉ ርሕነ እግል ንምዘን ለአስትህለነ። እግልሚ፡ እለን ማዳት እለን አሳሲያት ሰበት ገብአየ።

አስክ መአሙናዩ

ሓይሳም ሸባን አዜ ህዩ ለዘት እለ ርሳለት እብ ሻም ዎሮት ሻብ ለያረት ሻበት እበ ለትከተበት ርሳለት ጽበጠ እንዴ ቀርአኩም ለዘተ አዳውሮ። እንቱመ ክእነ ለመሰል ረሳይል ሻም ወሸባን ለከሰሰ መዋድዕ ምን ብኩም እበ እት ጀሪደትነ ለህለ ዕንዋን እግል ትንድኦ እትነ ትቀድሮ ሕናመ እግል ንቀድሙ እግልኩም እንቀድር።

ከትፈደሎ፦

ረአስማልዩ እት እለ ህሌከ ገሮብ ለትረይሕ ናይ ሻም ሰላምዩ ትብጽሐከ፡ ሻምከ እት ልብዩ ምን ልሐድር ሐያቼ በርሀተ ወደምቀት። ምስለ ሐዳስ ወክል ፈጅር ለትብርቅ ጸሓይ ዐቅልከ ወለባበትከ ልብዩ እንዴ ሰጥረት፡ እት ልብዩ ለህሌት ዝሕረት ሻም እግል ትዛሬ አቅደረተ ለእብ ደራገት ለፈግር ዝያታት

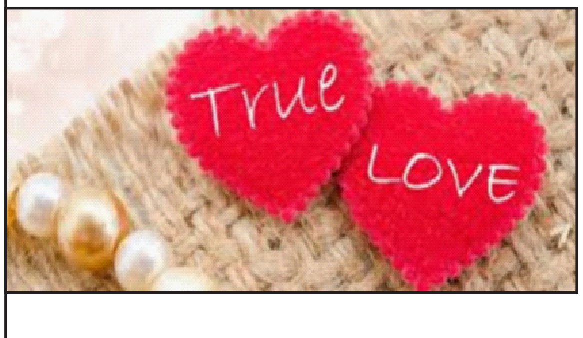

ሂጋከ ወለ ሻንን ግያስ ገሮብከ እብ ትሉሉይ እግል እዋጅሀከ መሸከቲት ገብአ እዩ።

መአሙናዩ ምን ንትኣመር አስክ እለ ላሊ ዮም እብ ቅዱይ ፋልከ እት ኢኮን እብ ብዕድ ለልትሃጌ ነፈር እብ ኢርክበቼ እተ ዐለ እዩ መትዐጃብ ሒለት ወሰከ። እግልሚ ክእነ ለልብል ሰኣል እቡ ርሕዩ እስኣል ምንመ ዐልኮ፡ ፍላን ክእነ ቤሌከ ምን እቤለከ በደል ተሐርቅ እብ እብትሳመት እንዴ ትከበትከኒ፡ “ሰበት ጌጌኮቱ ለደረስኮ” ለልብል በሊስ ብሹል ክም ደጋገምከ እግልዩ ኣማነትከ እግል ትረይሐኒ ወክድ ኢነስአት ምንዩ።

እንሳንየትከ መንበረት መስተቅበል ወሰአዮብ ብዞሕ እንዴ ሀበተኒ እትከ ለብዩቱ ሻም ክም ማይ ምሒጥ ለኢነጽፍ ዒን እንዴ ገብአ እግል ልትወሸቅ እቼ እትቅድርቱ ህሌት። ልብዩ ምስልከ እት ህለ ትሰፋለሌከ፡ እት ኣሳስ ትሩድ ለትብነ እግሉ ሻምነ አሳሱ እማነት ወነዛህትከ እተ ለተንከበ ሻም ምኑ እንዴ ትበገስኮ እት ፍንጌነ እንዴ አተ እበነት ሻምነ እግል ልበልስ ለሐዘ ክም ኢተሀንከስከስ እሉ ደማነት ብዩ። እመን ወኢትእመን እብ ሻምከ ለትሳለበ ልብዩ እት ክሉ ወራታት ሐያቼ ለእርእየ ርእየት ቀደም ክሉ እንተ ትወርድ እተ።

“በርእ ግበእ ወእት ገበይ ስከብ” ክምሰለ ልትበሀል፡ ለትኣመርነ እተ ኢነት ለናይ አማን ርሕከ እንዴ ወደሐከ ሰበት ቀረብከኒ አዜ እት ጋድም ብሩር እብ ክሱስከ ለመጸአኒ አፍካር ወለት ገበይ እበ ለልአሸክፈኒ ኢኮን። እግልሚ እንዴ ይአምረከ ወክም ኣመርኮከ ለረከብኩዉ ፈርግ ሰበት አለቡ።

መንባዩ፡ “በራእት ዝሕረት ወድ አዳምተ፡” ለልብል ክቱብ ቃርአት ሰበት ዐልኮ ለክቱብ አክልሕድ እግልከ ለወክል እት እንቱ ረከብኩዉ። ምስል ሐረከት ገሮብከ ለትጻበጠት ራትዐት ወሰራሑት ለበ ዘዐትከ ዝያድ ክሉ ትስሕበኒ። ከርስከ ምሉእ ሰበት ገብአ፡ ውዳይካመ ምሉእ ወታምም ቱ። አማነት ወሰራሑት እተ ህለ እቱ ወክድ ሻም ህለ፡ ክምሰለ ልትበሀል ዎሮት እግል መስተቅበልዩ ለገብእ ጀደዕ ሻብ ምን ለህሌ፡ እንተ ሌጣ ሰበት ገብአከ፡ ምንከ ወኬን ዕንቼ ለእፈትሕ እቱ ሻም ሴማ ይህለ።

ሕበርበሮ

ልባብ

ለመዝብያይት መናዲል ወለቲት

ወለቲት ንኢሽ ዕምረ ምን ሰሰ ሰነት ለኢበዜሕ፡ ከም መዝብያይት መናዲል ትሸቂ ዐለት። እግለ መናዲለ ወረግ (ሶፍት) እንዴ ጸብጠት እግል ተአዝብዩ እትለ ሸዋሬዕ ወእተ ቀበትለ መካይን ተሐት ወለዐል ትብል እቡ ዐለት። እሊ መናዲለ እግል ተአዝቤ ተሐት ወለዐል እት ትብል ሐቴ እሲት ሳደፈተ። ለእሲት ትበኬ እት ህሌት፡ ለወሌተት እንዴ በጥረት አቅመተተ። ለእሲት እብ ብካይ ሰኒ ትሩድ ተህነክንክ ሰበት ዐለት እት ባከ ለህለ ክሉ ልብመ ካርየት እቱ ይዐለት።

ምናተ ለወለቲት እትለ ቀደሜህ ትበጥር እት ህሌት ሰበት ሸዐረት እበ በል አበለት እተ ከአቅመተተ። ለወለቲት ህዬ ምነ መናዲለ ዎሮት መንዲል እንዴ አፍገረት፡ ለእሲት ለአናብዐ እግል ትምሰሕ እቡ ሀበተ። ለእሲት እለ በሪአት ላተ ወለቲት ወለውዳየ ክም ርኤት እተ ዶለ ትለወቀት ወምነ ብካየ እንዴ በጥረት ለገጸ በርሀት ወአሻይር ሰሓቅ (ተበሰም) ትርኤት እቱ።

ለወለቲት ምነ እሲት ተበንለ መንዲል እንዴ ኢትትከበት ትም እትብል ጌሰት። ወእበ ገጼታየ ባርህ እት ትትሰሐቅ ወአስክለ እሲት እት ትትዋለብ ገበየ አተላሌት።

ለእሲት ቤተ አቅበለት፡ ወእብ ተለፎነ እንዴ ውዴት አስክ ብእሰ ልእከት (መሴጅ) ነድአት። ለልእከት፣ "ኢትጽበጥ እትዬ አነ ምን ክሉ ቀልብዬ እፈቴከ" ትብል ዐለት። ብእሰ ለዶል ለልእከት ትሰለማ ተ ሰኒ እሱፍ እት እንቱ እት ሐቴ ገህወት ግሱይ ዐለ። እለ እሲቱ ለነድአተ ልእከት ክም ቀርአ ሰኒ ፈርሐ፡ ወእግለ እሲቱ ምን ልቡ ወምን ቅያሰ ወለዐል ፈተየ። ወምን ክትርለ ፈርሐት ለእበ ሸዕረ እግለ ጀረሶን እንዴ ትላከ መቅሺሸ 50 ጅኒ ሀበዩ። ላመ ጀረሶን እብሊ እት ሕሳቡ ለይዐለ ርዝቅ ሰኒ ፈርሐ። እብለ ፈርሐቱ እት እንቱ እታ ሻሬዕ ሐቴ እሲት ድብርት ሐለዋት ወገሌ ቀሊል ጋራት ለተአዘቤ ጸንሐቱ። ገሌ ሑዳም አግሩሻም እንዴ አፍገረ ሐለዋት ትዛበ ምነ፡ ወእትረአስለ አግሩሻም እብ ምልለዐል 29 ጅኒ ሐድገ እለ ከጌሰ። ለእሲት እብሊ ትታከዩ ወእት ባለ ለይዐለ ርዝቅ ሰኒ ፈርሐት፡ ወእሎም አግሩሻመ እንዴ ነሰአት እግለ ጠምጠም ስገ ለኢለአምሮ ውሌዳመ ስገ እግል ትትዛበ አስክ ሱግ ትበገሰት። ወምነ ጀዛር ስገ እንዴ ትዛቤት፡ ወሰኒ ልውቅት ወመብሱጠት እት እንተ እግል ውላደ ስገ ለትሓበረ እቱ ምን ክል ሕጥር ሰኒ ጥዑም ላቱ ነበሪት አዳሌት። ለወለቲት ለበሪአት ለመዝብያይትለ መናዲል፡ እበ ገጼታየ ባርህ ስሕቅ እት ትብል ቤተ ዶል አቅበለት፡ ምን ልበ ትተምነዩ ለዐለት ነበሪት ጥዑም እብ ስገ ለትሸቀ ዱሉይ እት እንቱ ጸንሐየ። ከእሊ ርዝቅ ለረቢ አልዓለሚን እግል እመ ለህበዩ ምስምሳሁ ህተ ክም ዐለት ኣመርኩሙ ገብእ።

ሰበብ እሊ ህዬ፡ እት ሰልፍ ክሉ እግለ እሰፍት እት እንተ ትበኬ ለዐለት እሲት ለአፍረሐት ህተ ኖሰ ዐለት። ወሐር ለእሲት እግል እናሰ እበ እለ ከትበት እቱ ልእከት ክም አፍርሐቱ፡ ህቱመ እብለ ኢደለየ ገበይ እግል ዐይለት ናይ እለ ወለቲት አፍረሐ። ከሕናመ ክም እለ ወለቲት ወእሊ እናስ ለወደው፡ ፈርሐት እት አልባብ ብዕዳም እግል ነኣቴ ምን እንዋጥን ሚ መሰለኩም? ለውቀት ወፈርሐት እት አልባብለ እት ባ'ከ ለልትረከቦ አንፋር ኣቴ፡ እንታመ ለእለ ይሐሰብከ ፈርሐት ወለውቀት ትትከበት።

ቀራር ወቅሰመት

ህዳይ ቅሰመት ቱ..ወሕድጎ ቀራር ቱ..ሐዘን ቅሰመት ገብእ እት ሀለ.. ለውቀት ቀራር ተ..እትልብከ አካን ዐባይ ለቡ ነፈር እግል ለሀሌ እግልከ ቅሰመት ቱ..ወእሊ ነፈር እሊ እት ልብከ ልህሌት እሉ አካን እግል ትዕቀበ እሉ አውመ ህዬ እግል ትሕደጉ አውመ እት ልብከ አካን እግል ትክልኡ ናይከ ቀራር ቱ። ክልነ ሒለት ቅሰመት ለእንመልክ እበ አለብነ፡ ምናተ ለቃራር ላቱ ምልክና ቱ።

ምን "ሐር እግል እውደያ ቱ" ለባለሓከ ነሳዬሕ

ዓደት "ሐር እግል እውደያ ቱ" በህለት ሐር፡ ፈጅር፡ አውመ ወቅት ሀለ እግልዬ፡ እትለ መጽእ ወቅት እግል እውደያቱ፡ አውመ ሐቆ ሳምን እግል እውደያቱ፡ ወእት እለ ዓደት እለ ለቦም አንፋር ለትጀሬ መደረት ቅያስ አለበ። እለ ዓደት እለ ለቦም አንፋር እት ድራሰት ልግበእ መእት ሸቅል እኩራም እት እንቶም እንርእዮም። እትረአስ እሊመ ምስል መልሂቶም ልግበእ መምሰል ዐዶም ለህሌት እሎም ዕላቀትመ እተ ክምሰልሁ ተ። ከእለ ዓደት እለ ሰኒ እኪት ዓደት ሰበት ተ፡ ለገብአ ነፈር እግል ልትባለሕ ምነ ወልትራየመ ብዲቡ። ወእለ ለትሰረረት እለ ትመስል ዓዳት ለብዲቦም አንፋር፡ ገበይ ዐውቴ እግል ልትጋረው ለልትቀደር ኢኮን። ከምን እለ ዓደት እለ እግል ንትባለሕ ምነ ሰድያነ ሐት- ሐቴ ነሳዬሕ ንርኤ፦

1 - ብዕዳም እብ ክምሰልሁ ጠባዬዕ በህለት፡ "ሰኒ፡ ሐር እግል እውደያቱ" ለልታለዉከ አንፋር ትፋቀድ፡ እሊ መስል ጋር ወጠባዬዕ ሰኒ መደረት ወደ ዲብከ ወአዜከ። እሊ መስል ተቀዩም እትለ እንተ ለተርእዩ "ዓዳት ሐር እግል እውደያ ቱ" እንዴ ትፋከርከ ውደዩ።

2 - ደለ ምንከ ተአትሐዜ ምዕል-ምዕል እት ወረቀት ክተበ። ኢትትህኬ ወእለ ፈጅር እግል እውደያቱ ኢቲበል። እለ ወዴከ ምን ገብእ፡ ክለን ለለአትሐዝየ ሀለየ ጋራት እት ዐመል እግል ትበድለን ቱ። ወዝያድ ክሉ ለለአትፈክር አመቱ ለይዐለት እግልከ ጋር እግል ትክሽፍ ቱ። ህቱ ህዬ፣ የም አለቡ ወቅት ፋዲ እግል ትርከብ ቱ። ወእሊ ህዬ ድድ ናይለ ወቅት ሰአንኮ አውመ ወቅት አለብዬ ትብሉ ለዐልካ ቱ።

ዲብ እለ ትመስል ሓለት፡ ክለን ለልትጠለበ ምንከ ጋራት፡ እግል ክል ምነን ከወቅት ሕዱድ እግል ትክሬ እለን ብእትከ። ወእግለ ጋራት ለትነፍዝ እቡ ቀደም ትሌ፡ ሐቴ ከክም አህምየተ ተርቲብ እግል ተሀበን ብእትከ። ወእግለ ጋራት እምበል ጋሪት ፍላን ክለን እብ ሐቴ ዕን እግል ትርአየን ለአትሐዜከ።

3 - እሊ ወራታትትከ እሊ እቡ እት ትቀንጽ እቱ ወቅት፡ ተረት ሱፐርማን እግል ትተልሄ አለብከ፡ በህለት እት ሐቴ ዶል ምስል ዲብ ሐምስ ጋሪት እግል ትትፈረር ኢለአትሐዜከ። ሰበቡ ህዬ እለ ትመስል ገበይ ተሌከ ምን ገብእ፡ ናይ ገሮብ ወሐገን እርሃቅ ሰበት ትሰብብ እትከ፡ እት ደንጎበ ምነ ተየልልከ እግል ትህረብ እት ዋጥን እት "ሐር እግል እውደያቱ" ተዐቀብል።

4 - ምን እለ ዓደት እለ እግል ትትባለሕ እብ ትሉሉይ ጀራርብ። ወእምበል ሸክ እተ ዶለ ሰልፍ እግል ከም ዶል ፈሸል እግል ልሳድፈካ ቱ፡ ምናተ ምን ሐዲስ ተበገስ ወአስክ ትትዐወት አተላሌ።

5 - እግል ርሕከ መካፈአት በህለት ዕዳይ ሰኔተ ሀበ። ከምነ ትትፈረር እቶም ወራታት 85% እግል ዶል ሓሪት እንዴ ኢተአጸንሖም እተ ዶሎም ሐቆ ትትዐወት እቦም፡ እግል ርሕከ ጃእዘት ሀበ። እግል መሰል አስከ እተ ባከ ለልትረከበ ለትፈተየን አካናት ጊስ እበ። አውመ እት ሐቴ ምነ ትፈትየን ህዋያት ገሌ ወቅት ሓልፍ፡ አውመ እትለገብአ ብዕድ ጋር ትፈረር…

ምን ቃሸሾት ትደገግ፡ ወለመሰአለት ሐቆ ኢተዐወትከ እበ እግል ርሕከ ዓቅበ፡ ወምን ገሌ ለትፈትዩ ጋራት ክም ትትሐረም ውደየ። እግል ርሕከ እብ አማነት ታለየ። ለትመክረሀ ጋር ሐሰት እት ኖስ ክም ቱ እግል ተኣምር ብከ።

በሀል

- ለሰልፋይት ከጥወት አስክ ሕርየት፡ እንተ ምነ እት ረአስ ብዕዳም ትከርየ ለዐልከ መስኡልየት ዶል ትበጥር ቱ።

- ብዕዳም ሕልም ግሩም ንተምኔ እግልከ ልብሉኒ..አማን ግርም ንተምኔ እግልከ ለልብለኒ አለቡ ዲቡ ለምድር?!

- ገጽ ባርህ ሕበዘት ኢልትዛቤ እግልከ፡ ምናተ ርሕ ልትዛቤ እግልከ።

- እዕትዛር (ኢትጽበጥ እቼ) ለትብል እበ ገበይ፡ ልብከ ክሬ እለ። ኮናት ምነ ሸክትት እቱ ልህሌት ገሮብ እተ ትትነዘዕ እቱ ወቅት፡ ምነ ዶለ እድማዐተ ወለዐል ክም ተአመጥጥ ኣምር።

ዝበድ ዝያታት

ገሌ ጋራት ሀለ እንዴ ይእንፈቴ ለለአበኬነ። ክም ክርን ምስልነ ለይሀለ ቀደር ለአሬመ እቡ፣ ወሒልፋይ ገበይ ቅሩብ ሞት ለሸርፈቱ ከትምየት ለብዲቡ፡ ወመስኒ እግል ርሑ "ኣሚን አነ" ልብለ ለዐለ ወህቱ ላቱ ምን ካይን ወለዐል ለጸኔሕ ዶል ሳድፈነ።

ተበሰም

ዎሮት ምደርስ ታሪክ፡ እግለ ደረሳሁ ክምእነ እት ልብል ትሰአለዮም፣

ምነ እት እዋን 2ይ ሐርብ እዲነ ለዐለው ሰኒ እሙራም ላቶም ናይ ጄሽ ምሐርሐት ከረ ምን ተአምሮ?

ዎሮት ምነ ደረሰ እዴሁ እንደ ረፍዐ፣ "ክሎም ሞተው" እት ልብል በልሰ እቱ።

ጠዓሞ

ሕትቼ ሰኒ ለተአደንግጽ ሓድሰት ክም ሳደፈተ ዮም ኣመርኮ። ለሐካይም እግል ትንበር ገሌ በክት ልታከው እለ ምን ህለውመ፡ ደሐነት ምን ገብእ ለሐዮተ እብ ከፎ ክም ተአተላልየ አስክ እለ ለኢተአመረ ብዞሕ ጋራት ሀለ። እት ዕያደት እንዴ ጊስኮ ክም ርኤክወ፡ ወወቅት ለቤትቼ አቀብል እቱ ክም ተመ፡ እትለ ቀደምለ ባብለ ሕክምነ እንዴ በጠርኮ፡ አናቤዕዩ ክም ሐዜት እግል ትደራገግ ሕሳለ ጠለቅኮ እለ ወእብ ብካይ ሌጠ ሀነክነ'ኮ። እትለ ሓለትቼ ዲብ አነ ዎሮት ሰዋግ ተክሲ ርኤኒ። በጥረ እግልዬ፡ ወእተ ተክሲሁ እግል ዕረግ ሰዴኒ። ወአስክለ መዐደይለ መዲነት፡ እተ አነ ለእንብር እቱ ድዋር እግል ለአብጸሐኒ ትዋፈቅነ። ከዶል ለእተ አፌትለ ቤትቼ ከሬኒተ፡ እብ ህግየ እንግሊዝ ሱብርት፡ ህቱ እት አካንለ ክራይለ ታክሲ እትለ ገጽዩ ሰሒቃይ ሌጠ እግል አርእዩ ወህቱ ሌጠ ክም ከፍዩ ትሰአሌኒ፡ ወምን ማል ሐበትመ መትከባት ምንዬ አበ።

መዕሉመት

እንዴ ኢትፈግር ወእምበል ኩስኩስ እት ቤት መትገሳይ፡ ለአግደ ምስምሰ ናይ ለትፈናተው ሕማማት ነፍስ ወገሮብ ቱ።

ክደመት ከኢትምሕክ ግርመት

እድሪስ ሳሌሕ፡ ለአጀኒት አፎ እብ ትግሬ ክም ደርስ ኢገብአ ዶል

ዑመር ብራሂም ጀቢብ
መስኡል እዳረት ደዋሒ ድርፎ

መሳኩብ ሰውረት ነብረት፡ ሸዐበ ክል-ዶል ዴደባን ምን አባይ ወለኣይኩ እንዴ ገብአ ምን ሀመት ወአተቃባል ሳክብ ኢኮን ማሌ። አመ ዮም ምስል አመቱ እንዴ ትፈረጀ ቅዱይ ትንፋስ ሕርየት ልትነሽዕ ወምን ዐማር ሚ ተርፈት ጋብአት ሀሌት ሀመቱ። ለዓሲመቱ ቅሩብ እት እንተ ረዩሙ ለወደየ ኢውጡይ መካሪት ምድረ፡ ዮም ላቱ ገጹ ዲብ አባራይ መስል ሀለ። ምን አስመረ በለዘ እንዴ ኬደት ለተአቴ ጽርግየ እንዴ ትሸቄት እለ እት ሓጋስ አድብር ለሓድረት ሐቴ ምን እዳረት ደዋሒ ምዴርየት አኸርየ ላተ ድርፎ፡ ሰብአ እብ መካይን አስመረ እግል ልብጸሕ ወለአቅብል ቃድር ሀለ።

አወል ለእለ ራክባም ሀሌነ ሰላም ትዳይም። ሐር ሀዬ፡ ወድ-አዳም ለሀ ምን ረክብ ለሀ ለሐዜ፡ ኢኮን ለምን ሕኩመት ብዙሕ ለሐዜ ሸዐብ፡ እት ቤትካመ ለውላድከ ኦሮ ምን ተአለብሶ ኦሮ አስእን ሐዜ ምንከ ወኦሮመ እበ እለ ሀብካሁ እንዴ ኢለአቀኔዕ ለብዕዳም እንዴ ደፈንከ (ትጻመምከ) እግሉ እግል ትወስክ ለሐዜ። ከሕነ ለጠለብነ ብዙሕ ምንማቱ፡ እለ ጽርግየ ገአት እነ ምናተ ለመካሪትለ ምድር አድብር ምን ገብአ ወረድምየት ምንገብአት ዶልከ ዲብ ተአኬ አተቡስ ዳይመት ኢሀሌት እነ። ምስል ሸቀየት ገበይ፡ ዲብ ሳምን ሰለስ አምዕል ክድመት እግል ተሀቦም ለትየመመት አውቶቡስ፡ ሐቆ ወክድ ሐጨር ክምሰል አትካረመት ለሐበረ አሰይድ ዑመር፡ “ጽርግየ ለወዴት እነ ሕኩመት፡ አተቡስ ክም ኢትጠሜዕ ምንእነ ሰበት ነአምን፡ አዜመ እብ ሰእየት ንታኬ ሀሌነ። በዲርመ ጋብኣት እናተን ላኪን፡ ክምለ እለ እቤ ለገበይት አግደዐተነ” ልብል ክልኤ ደርበት አሰር ሕድ እብለ ትወቀለት ክርን ለተዐወተ መስኡል እዳረት ደዋዬሕ ድርፎ አሰይድ ዑመር ኢብራሂም ጀቢብ።

ለምድር አድብር ለበዝሐ እቱ ምንማቱ፡ ሸዐብ እበን እንዴ ባልስ ወአርደት እንዴ ለሐፍር ምን ዐመሮት ግሱይ ኢኮን። ጀራዲን እንዴ ዐመረ፡ ሐምሌ ወፈዋክህ ዲብ ዕዳገ አስመረ ከሬ። ለጋምል ዕጨይ ወዕንቦታት ቅዱይ እንሱስ ንህብ ለልትሰማመዕ ምን ገብአ ሀዬ፡ ንህብ ለአንሰሰው ሐረስቶት መዐሮም እንዴ ሸንከለው እብ ለህበቶም ልትደረሮ። ደወርህ ውብዕድ ንዋይመ ሓግለት ኢኮን። ዲብለ ደዋዬሕ እብ 250 ሐረስቶት እት ዝያድ 125 ሄክታር ልትዐመር ለሀለ አራንሺ፡ ዘይቱን፡ ማንጉስ ወቡን ክምሰልሁመ ለትፈናተ ጅንስ ሐመሊት ክምሰል ፈሬ አሰይድ ዑመር ለሐብር።

እሎም ሐረስቶት እሎም አክለ ጠዐም ጀው ወውጅብ አርድ ለገብእ ጸገም ትሩድ ዲብ ልትሐዜ ምኖምቱ ለዐምሮ ለሀለው። ለትፈናተ ሕማማት አትክል ልትረኤቱ ላኪን ባረከለህ ፌሆም ውዛረት ሐርስ ሐቴ ኢገሰረው ምንኢነ እብ ደዋሆም ወሐብሬሆም ልብሎ ለሐረስቶት። ለዐቢ መሻክል ጋብእ እቶም ለሀለ ወሓይዝ ድቁብ አክለ መጽአ ገሌ ምነ አርዶም እንዴ ሸልዐ ለእሉ ሻቅያም ዐለው አሸረዐት ወጋብዮናት ምስል ከይራቱ ወአብቃሉ እንዴ ገለዩ ገይስ እቡ ምኖም ሀለ። አሰይድ በላይ ሀብቴስላሴ ሐቆ ናይ 38 ሰነት ልጁእ ዲብ ስዑድየ፡ በለድ ክም ተሐረረ ዐዱ እንዴ አቅበለ እት ድርፎ ጀራዲን እንዴ ዐመረ ነብር

ለሀላቱ። ህቱ ሐድ 10 ዳይማም ሸቃለ ሀለው እሉ። እበ ምን አርደት ለረክበ ወላካፍለ ንዕመት ረቢሁ ለሐምድ። ወሓይዝ ለእሉ ሻቂ ዐለ ጋብዮናት እንዴ ገለ ዐቢ ክፋል ምን ምድሩ እንዴ ሸልዐ ነሰአ ምኑ። ህቱ እሊ ውሒዝ እሊ እንዴ ትከረዐ አርድ ማዩ እንዴ ሰተ እምበል መደረት እግል ልሕለፍ ገአ ምንገብእ ምን ለዐል እንዴ አንበተ እት ለአበርዶ ለገይስ መባኒ እግል ልግበእ እሉ ምን ልትቀደር ለሔሳቱ ለልብል ረአይ ሀበ። ክምሰልሁመ ለእብ ሕኩመት ልትሀየብ ናፍት ሰበት ኢከፌ ዕጨይ እብ ተድቢር ነአሰቴ

ወእግል ኢልጽመእ ምንእነ ናፍት እብ ቃሊ ምን ክል አካን እንዴ ንትአላበጥ ሰበት ንትዛቤ እተ እተይነ ተእሲር ዐቢ ወዴ ቤለ።

ሐቴ ምነ ሐረስቶት እምነ ፈረጀ እድሪስ በኪትመ ገርሀት ውሒዝ ለሐርመየ (ለሸልዐየ) ምነ ወዔላሃመ እግል ኢትደፈን ምነ ትፈርህ ሀሌት። ህታመ፡ “ስሚንቶ ወተአጀዘ እዬ፡ እለ ዔላዬ ሰኒ እንዴ አሸቄክወ ከለ አሸረዐት እብ ስምንቶ ወነደቅክዎ” ትብል። ምስል ጠቢዐት እት ልትጋደሎ ወልትመቅርሖ ሀዬ አርዶም እግል ለአግምሎ ልትጀህዶ ሀለው።

ድርፎ ዕጨየ ጋምል፡ ነኣይሸ ቀጠቅጥ ከረ ቅንጤጠፌ ወተሰስ፡ ዕጨይ ዐባዩ ከረ ሸግለ ወወግሬ፡ አስዕር ወዕንቦታት፡ በለስ . . . ቅዱይ ጴናታቱ ነፍስ ለሸ’ፌ ገማል ብእተ። እሊ ላኪን ምስል ብዝሒ አዳም ወተጠውር አው መትመዳን እት ልከርብ እግል ኢሊጊስ ዕጨይ ለኢከልስ መገኃታት አድሐነት ክም ልትአታቴ ገብእ ሀለ። መሕበር ወጠን አዋልድ አንሳት ኤርትርየ ምዴርየት አኸርየ ምስል ውዛረት ሐርስ እንዴ ተዓወነ፡ 350 ሐረስቶት አዋልድ አንሳት እዳረት ደዋዬሕ ድርፎ፡ እብ ለሀ መገኃ አድሐነት ክም ገብእ እለን ወደ። እግለ መገኃታት እት ክል ቤት ለተክለ አንሳት ተእሂል ሰበት ተሀየበየ ለዓይላት እት ተኪሉ እግል ልትሐገዘ ኢቀድረየ።

መስኡለት መሕበር ወጠን አዋልድ አንሳት ኤረትርየ ፈሬዕ አኸርየ አሰይደ ሰዐድየ መሐመድ፡ ለአንሳት ዕጨይ ሕዮ አክለ ሰብኡ በዝሐ እት ረይም ወእት ለአትዕብ ገይስ ክም ሀ’ለ እንዴ ሸርሐት፡ መተካል መገኃ አድሐነት ዕጨይ ተድብር እለን ሌጠ እንዴ ኢገብእ፡ ሻፍግመ ሰበት ገአ፡ ምነ ወራት ነብረ አጊድ እንዴ መደየ ሸቅለን ብዕድ እግል ሊደየ ወእት ዐቦት ነፍሰን ለነፌዕ አሸቃል ዲቡ እግል ልትበገሰ ውቀት ክም ረክበ አፍሀመት።

ተናኑ ከደን ሰበት ፈግር ነፍሰን፡ ቤተን ወድዋረን ጸረ ወዓፍየተን ረክበየ እት ትብል አፍሀመት።

መትነፈዐት ለጸንሐ መገኃታት ምስል አድሐነት ዶል ለትጃግራሁ “አድሐነት ክም ስሜታተ” ልብለ።

እምነ ፋጥነ እብራሂም ኣድም፡ እሊ መገኃ እሊ ምን ወዴነ ፍራረት ዕጨይ አባሬነ ምኑ፡ ይቡስ ግንድ በለስ ወቀሻሺብ እንዴ አቅረሕከ ዲበ ሸርኤረተ(ባበ) ድቢእ ክም አበልከ እተ እንዴ ረስነት ቤትከ ተናን እንዴ ኢለዐቦርግ እተ፡ ከሺነትከ ጠቀር እንዴ ኢትለብስ፡ ልባስከ ሕማማት እንዴ ኢልትመንከል ትሰንክት ወተአተምም። ንዕመትተ እለ ረከብነ። ዮም ዕንታትነ ኢነቤዕ ወነሐርነ ኢልትደበእ እት ትብል ወቀይ ናይ አድሐነት ተሐምድ።

እለ 600 ነፈር ለነቡረ ድርፎ ክድመት ተዕሊምመ ውጁድ እላቱ። አወላይት ወምግባይት ደረጀት መድረሰት ድርፎ እትለ ናይ አዜ አካነ እንዴ ኢትግዕዝ መአንብታይት ሌጠ ዐለት። ዲብ እለ ክም ገዐዘትመ ምግባይት ደረጀት ምን ወሰከት ክልኤ ሰነት ዋድየት ሀሌት። 400 ደረሳይ ለትከምክም መድረሰት ድርፎ እብ ትግርኛ ተአደርስ። ለሙጅተመዕ ኩሉ ትግራይት ለልትሃጌ ሰበት ገብአ፡ ወረውዳት ሰበት ኢሀሌት ዱቅሪ አወላይ ፈስል ሰበት ለአንብቶ፡ አወላይ ወካልኣይ ፈስል ስሂል እሎም ኢኮን ልብል ዳይሬክተረ እስታዝ አፈወርቂ ብርሃኔ። ለዐቤት መስአለት ላኪን ለደረሰ ሳምናይ እንዴ አትመመው ዲብ 2ይት ደረጀት ዶል ለሐልፎ ምሽክለት ትመጽእ ክም ሀሌት ለአፍህም። ድርፎ አስመረ እንዴ ትገይስ ወተቀብል እግል ኢድረስ አርድ ረዩም፡ ዲብ አስመረ እንዴ አጀርከ እግል ኢትድረስ ቅድረት ኢሀሌት፡ ምስል አዳምከ መትደባልመ ኩሉ ኢረክቦ። ሐቴ ክም ሐል ለትትረኤኒ ዲብ ቦርዲን ደቀምሐሬ አው ለብዕድ ቦርዲናት ዲቡ እግል ልድረሶ በክት ክም ልትሀየቦ መትጻጋም ተ። እትሊ ቦርዲናት እሊ ሕነ አቅሊም ምግብ ሰበት ገብአነ ኮተት ኢጸንሐት እነ ቤለ። መስኡል እዳረት ደዋዬሕ ድርፎ አሰይድ ዑመርመ ለምግባይት ደረጀት እግል ኖሰ አያም ቅሩብ ሰበት ትፈተሐት ጅናህ ለሐልፌ እብ ገበዩ ሐል እግል ልሕዜ ልትጻገም ጸንሐ ድኢኮን፡ እብ ረስሚ ዲብ ውዛረት ተዕሊም ጠለብነ እንዴ ቀደምነ ረከብነ ወሐገልነ እግል ኒበል ይእንቀድር። ጠለብነ አዜ እግል ንቀድሞቱ ወበሊስ እጃቢ እግል ንርከብ ሰብ መስኢት ሕነ ቤለ።

ዲብ ድርፎ እብትዳእየት እንዴ ደርሰ እት ግንደዕ ምስል አዳሙ እንዴ ትጻገዐ ምህሮሁ ለአትመመ ከአዜ ዲበ ለአደርስ ለሀለ እስታዝ መሐመድ እንቤሎ፡ “ሕነ ክለ መንበሮነ ምስል አስመረ ሰበት ገብአት፡ እብ ትግርኛ መትመሃሮም ከሰረት የዐለት እተ፡ ክልኤ ሂገ ምስል ለአሙረ ሀለው። ላኪን ህግያሆም ለለአምሮ መደርሲን ሰበት ልውሕዶ፡ ለተርጅም እሎም ኢረክቦ፡ ህግያሆም ለለአምሮ መደርሲን እግል ልርከቦ እንዴ ደርሰው እት መርሐለት ለበጽሐው ውላድ ዐድ እግል ልትረከቦ ሀለ እሎም። ምን ኩሉ ሀዬ አዋልድ አንሳት እት እብትዳእየት መደርሳት ሀለየ ምንገብእ፡ እግለ ነኣይሸ ህተን ተን ለሔሰየ። ወህተን እግል ልትረከበ ገአየ ምንገብእ እብ ሪም ምድር ወኢረኪብ መሳኩብ ለሀለ መታክል ናይ አትካራም ሐል እግል ልርከብ ሀለ እሉ” እት ለልብል ረአዩ ሀቤነ።

ድርፎ እዳረተ፡ መድረሰተ፡ ዕያደተ ዲብ ኦሮ ባክ ቅሩብ ሕድ ተን። ምን መድረሰት ፍግር ክም ትቤ ለዕያደት ትትከበተከ፡ እለ ዕያደት እለ ሰለስ ሐኪም ክምበ ወምን ረዩም ለመጸአ ዐመሲ አስክ ወልደ ለጸነሐ እተ ቤት ክም ሀሌት እለን ምንመ ተሐበርነ፡ ለምዕል ላቱ ድብእት ተ ለዐለት። አንፋረ አስክ አስመረ ፋግራም ጸንሐው ከእግል ንርአየ ወነአትሃግዮም ኢቀደርነ።

እብ ሕጭር እዴ ዓይላት እግል ኢልትገደፈ ወኢልሰፍርየ እብ ሸክል ሰልፈት ወሰዳይት ለገብእ አትሐደሮትመ ብዝሓት ትነፈዐየ ምኑ። አሰይደ ኣምነ ሓምድ መሕሙድ ሐቴ ምነ ውዛረት ዐመል ወራዐዮት እጅትማዕየት ሐቴ ነአት እንዴ ሀበት ለአትሐደረተ እሲት ሸሂድተ። ኣምነ ነአተ ዮም ሐምስ ረአስ ጋብአት እለ ሀሌት። እግል ሰብ ጀራዲን ወብዕዳም እብ እጃር ዲብ ተአሸቅየን ሀዬ እት ጸረ እንዴ ኢትትሐገዝ ወልደ ተዓቤ ሀሌት።

ድርፎ አድብር፡ መሓዛት ወጃዋት ክሉላቱ፡ ምንለ ሕሩም ቀተሪት ሰሜናዊ ባሕሪመ ረያም ኢኮን፡ ሸዐበ አስኩ ሰብክ ወሳግም ምንመ ዐለ አዜ ሰበት ትመነዐ ዲበ ከርሞ ወለሓጉ ሀለው። ለጽኑዕ መካሪተ እንዴ ኢተክሎም እት ዐማረ ከድሞ ሀለው። ለዐማረ እግለ ግርመት አርደ እንዴ ኢለአዜ እግል ልትቀደም ቀድረ ምን ገብእ፡ ባክ ዓሲመት ሰበት ሀሌት ምን ቤጽሐትመ እተይ እግል ትርከብቱ። ክድመት ፈዳቢት ለተሐዜ ግርመት ሀሌት ዲበ።

ፈሪቕ ሰምበል ሜርሒቱ ለኣምለሸ እተ 10ይት ወናይ ደንጎበ መርሒለት ዱር ዴ ፋሶ

እግል 30 ዶሉ ገብእ ለእስመነ ቱር ዴ ፋሶ ለሐልፈተነ ሰንበት-ዐባይ ምን ካርሲሞ እንዴ ትበገሰ እት ዓሲመትለ ዐድ ለተመ ወ110.7 ኪሎ ምትር ለገልበበ ጅግረ እበ አክተመ። ለናይ ካቲመ 10ይት ደውረት ዱር ዴፋሶ እብ ፈሪቕ ሜርሒት ጻብጦ ለዐለ ፈሪቕ ዐጀላት ኤረትርየ (ሰምበል)፡ ምን እዔሀ ሜርሒተ ለአምለሸት ምኑ ዱር ወፈሪቕ መሮኮ ለደምቀ እቱ ናይ ካቲመ ጅግረ፡ እብ ትሉሉይ ፍሌንየት ከባረት (ሕሸመት) ለትሐብር ቢጫ ሕብር ለበ እንዴ ለብሰ እት ጅግሩሁ ልሄርር ለእስመነ መትጃግራይ ፈሪቕ ሰምበል ሳይሞን ሙሰፀመ፡ ለሜርሒት እብ መትአካር 25 ካልኢት እንዴ ሰለመየ 2ይ ፈግረ።

እብ ዓመት ፈሪቕ ሰምበል እብ ብሕተ ልግበእ ወፈሪቕ እብ ዐውቴታቱ ዳምቀ እንዴ አሰመነ እቱ ምን እዔሁ ለአምለሸዩ አብካት፡ እብ ብሕተ ወድ መሮኮ ምን ፈሪቕ ኩዌት-ካርተቸ ሰላሕ ዔዲነ እብ 31 ሳዐት 25 ደቂቀት ወ56 ካልኢት እንዴ ተዐወተ፡ እብ ዕሙማይ ንቃዋ ለጅግረ እንዴ መርሐ ናይ ከባረት ፍሌንየት ቢጫ ለብስ እቱ ህሌ፡ ሰአየት ለትገብእ እቱ መትጃግራይ ፈሪቕ ሰምበል ሳይሞን ሙሴ ህዬ 2ይ ወድ ፈሪቕ አማንኤል ጺጋይ እብ 6 ደቂቀት ወ26 ካልኢት እበን 10ይ ፈግረ።

ሙሴ ዮሴፍ 11ይት ደረጀት ፈግር እቱ ህሌ፡ ዳዊት የማኔ 13ይ፡ ሮቤል ተወልዴ 14ይ፡ ክምሰልሁመ ሜሮን አማንኤል 17ይት ደረጀት እንዴ ጸብጠው ለጅግረ አትመመው። እብ ፈሪቕ ህዬ ፈሪቕ መሮኮ እግል ፈሪቕ ሰምበል እብ 1 ደቂቀት ወ22 ካልኢት እንዴ ሐልፈዩ 1ይ ፈግር እቱ ህለ ፈሪቕ ብርኪና ፋሶ ህዬ እብ ደቂቀት ወ46 ካልኢት እንዴ ትደንገረ 3ይት ደረጀት ጸብጠ።

እግል 30 ዶሉ ምን ዮም 27 ኦክቶበር አስክ 5 ኖቬምበር እት 10 መራሕል እንዴ ትካፈለ ለትፈናተየ ፍረቕ ለአሻርክ ለእስመነ ጅግረ ቱር ዴ ፋሶ ፈሪቕ ዐጀላት ሰምበል እት ጅግረ ኤረትርየ እንዴ ወከለ ሻርክ ለዐለ ፈሪቕ ቱ።

ፍገረቱ ህዬ ኣብ ፈሪቕ ወብሕተ ፍገረት ሰኔት እት ለአመጽአ ልሄርር ለዐለ ፈሪቕ እት ገብእ፡ ገሌ ምኑ ዶል እንርኤ፦ እት 4ይ መርሐለትለ ጅግረ ፈሪቕ ሰምበል እግል ፈሪቕ መሮኮ ናይ 54 ካልኢት ፈርግ እንዴ መዳ እቱ ልሄር እቱ ህለ፡ሳይሞን ሙሴ ህዬ ሜርሒት ብሕተ ጻብጦ ዐለ። እት 5ይት መርሐለት ፈሪቕ ሰምበል አዜመ ሜርሒት እንዴ ጸብጠ ፋግር ዐለ። እት ሱሰይት መርሐለትመ ፍገረት ፈሪቕ ሰምበል ቀይርት ይዐለት። እት 7ይት መርሐለት ህዬ ፈሪቕ ሰምበል ወሳይሞን ሙሴ ዳምቃም ዐለው፡ እት ተ'ለ ጅግራታትመ ሕውን ይዐለ እግሉ ፈሪቕ ሰምበል እት 10ይ መርሐለት ላኪን ህቱ ወመተልህያዩ ምን 1ይት ደረጀት እት 2ይት ደረጀት መልጨው።

ሰሚናር ስታት ሸቅል ኦሎምፒያት ተሀየበ

ለጅነት ወጠን ኦሎምፒያት ኤረትርየ እግል አከዶት ስታት ዐርበዕ ሰነት ሸቅል ወገበይ ጅብጠት እድንያደት ማልየት ርያደት ለከሰሰ ናይ ሐቴ አምዕል ሰሚናር ነሰአት።

ለእግል መስኡሊን ለጅነት ኦሎምፒያት ወጠን እግል መስኡሊን ወናይቢን ፌድሬሽናት ወጠን ወርያደት እብ ጌምያይ ወዳይሬክተር እዳረት ርያደት ወድ ዚምባብዌ ሮበርት ሙትሳውኪ ለትሀየበ ሰሚናር፡ መስኡል ለጅነት ወጠን ኦሎምፒያት ኤረትርየ አሰይድ ግርማይ ገብሬሂወት እተ አስመዐየ ከሊመት፡ ለሰሚናር እብ መትካዛው መቅደረት አውቀዮት እት ሸቅል ወስታት ፌደሬሽናት ርያደት እግል ወቀሎት ዶር ሰኒ ክም ልተልዔ ትሸርሐ።

እት ገብእ ናይ ሐቴ አምዕል ሰሚናር እግል አዳለዮት ወሚመዮት ናይ አርበዕ ሰነት ስታት ሸቅል ወእግል አሰሉብ ሸቅል እብ ሰዳይት ለመጽአ እድንያይ ማል ርያደት፡ ገበይ መትነፍያቱ እበ ከሰሰ እግል ልጃን ኦሎምፒያት፡ ክምሰልሁመ እግል አከዶት ብርሀነት ወመስኡልየት ለበ ገበይ እዳረት ርያደት ወብዕድ እቱ ለትንክበ አርእሰ እቱ ለቀርበ ጅብጦ ብዞሕ ወእብ ተፋሲል ለቀደመ ሰሚናር፡ለዐለ ሀደፉ ህዬ አዳለዮት ይማም ስታት አርበዕ ሰነት ሸቅል ለጅነት ወጠን ኦሎምፒያት ኤረትርየ ሰነት 2017-2020 ክም አትዳሌት ምን መፈውድየት ዓዳት ወርያደት ኤረትርየ ለበጽሐተነ ሐብሬ ተአፍህመ።

ፈሪቕ ሞሮኮ ካስ ሓዩት ፍረቕ አፍሪቃ ትሆገለ

ሐቆ ሰነት 1999 ካስ ሓዩት ፍረቕ አፍሪቃ ራፍዕ ለኢለአምር ፈሪቕ ዋይዳድ-ካዛብላንክ ናይ መሮኮ ዮም ዓመት ፈሪቕ አልአህሊ ናይ መስር እንዴ ቀለበ፡ ሐቆ 25 ሰነት ካስ ሓዩት ፍረቕ አፍሪቃ እግል ልንሰእ ቀድረ፡ እት ምስር ምስል ፈሪቕ አልአህሊ 1 እብ 1 ለትዓደለ ፈሪቕ ዋይዳድ-ካዛብላንክ ናይ ሞሮኮ፡ እት ዐዱ መሮኮ ለገብአት ትልህየ እት እግል ልቀለብ አውመ እብ አግዋል ብዞሕ እግል ለትዓደል ዐለ እግሉ፡ ምናተ ለእግል 8 ዶሉ እሊ ካስ እሊ ናሰአ ለዐለ ፈሪቕ አልአህሊ 1 እብ 0 ሰበት ቀለበ፡ ፈሪቕ መሮኮ ካስ ወማላት እግል ልንሰእ ወሐድ 54 አልፍ ለገብኦ እትሜዳን ለዐለው መሰጅዒኑ እግል ለአፍሬሕ ቃድር ህለ።

ደሀይ 11ይት መርሐለት ፕሪመርሊግ እንግሊዝ

ማንሲቲ፡ ቼልሲ ወቶተንሃም እት ደምቀ፡ ማን ዩናይትድ ወአርሰናል ሸክተየ

ለሐልፈተነ ሳምን እት ገብአ ጅግራታት ፕሪመርሊግ እንግሊዝ ዝያድ እት ዮም ሰንበት ዐባይ ለገብአ ጅግረ ሐረማዝ ለመሰል ትልህያታት ኮባሪት እግር እበ ዳምቀ አምሰ።

ፈሪቕ ሊቨርፑል ምን ፈሪቕ ዌስትሃም 3 ንቅጠት እግል ልንዘዕ ለሰዔቱ ዐውቴ 4 እብ 1 ምን እት ረአሱ ገብአ ለዐለ ፈለል እግል ልፍገር ምን ለአንብት ደግም እት ለህለ ኢነት፡ ፈሪቕ ሳውዛሃምፕተን እት ሰቅ ተረፍ ምን ጅግረ ፕሪመርሊግ እንዴ ካረ እብ 19 ንቅጠት እት ሱሳይት ደረጀት ሻንን ህለ።

ፈሪቕ ሌስተር ሲቲ ምስል ፈሪቕ ስቶክ ሲቲ 2 እብ 2 እግል ልትዓደል ለቀሰበት 11ይት መርሐለት ምን ጅግረ ፕሪመርሊግ እንግሊዝ ሰነት 2017/2018፡ ፈሪቕ ስቶክ ሲቲ እብ 12 ንቅጠት እት 14ይት ደረጀት እግል ልትገሴ ቀሰበ እቱ ህለ፡ ፈሪቕ ሌስተር ሲቲ ህዬ እብ 13 ንቅጠት እት 10ይት ደረጀት ተወቀለ።

እት ደንጎበ ደቃይቅለ በደ ወክድ ፈሪቕ ቦርንሞውዝ እብ መተልህያዩ ስቲቭን ኩክ ለሰጀለዩ ጎል እበ ሰለሰ ንቅጠት እግል ልርከብ ሰበት ቀድረ፡ እት 16ይት ደረጀት እብ 10 ንቅጠት ርቱብ ህለ። እትሊ ናይ ዮም ዓመት ጅግረ ፕሪመርሊግ፡ እብ ሐረከት ወፍገረት ሰኔት ልሄርር ለአንበተ ፈሪቕ ብሩኅይ ለሐልፈተነ ሳምንመ እት ቀደም እለ ለዐለት እግሉ ስሜት እቅቡል ህለ፡ እግል ፈሪቕ ሳውዛሃምፕተን 1 እብ 0 እንዴ ቀለበ፡ እብ ዕሙማይ ንቃዋ እት ሱሳይት ደረጀት ምስል ፈሪቕ አርሰናል ቅዱም ለትረከበ።

ፈሪቕ ቶተንሃም ምስል ፈሪቕ ክረስታል-ፓላስ እት ወደየ ጅግረ 1 እብ 0 እንዴ ቀለበ፡ ምን መትቀላብ እት ዐውቴ እንዴ አወልወለ እብ 23 ንቅጠት እት ሳልሰይት ደረጀት እንዴ አወልወለ፡ ምን ማን ዩናይትድ ለትወድቀ ፍርሰት እበ እግል ልትነፈዕ ዱሉይ መሰለ። ፈሪቕ ቼልሲ ደርብ ለህለ አንትኖዮ ኮንቴ እት ሐልፈተ ሳምን ለሳደፈዩ ቀለብ እግል ኢልድግሙ ፋርህ እቱ እንቱ ምስል ፈሪቕ ማን ዩናይትድ ለወደየ ትልህየ 1 እብ 0 እንዴ ቀለበ፡ ምን ሜዳን እብ ሰላሙ ሰበት ፈግረ፡ ኮንቴ ምን ዐለ እቱ ጨቅዋ ወነፍሰያት ዓረፈ። ፈሪቕ ቼልሲ ምን እት 2ይት ደረጀት ለህለ ፈሪቕ ማንዩናይትድ ለነዘዐየን ሰለስ ንቅጠት እብ አልሳፍሮ ሞራታ ለአተዩ ቀትላይ ጎል ዐለ። ፈሪቕ ኤቨርተን እት ሰቅ መሊጭ ምን ጅግረ ፕሪመርሊግ እንግሊዝ ለለሳረሐ ምኑ ወክድ አዜ ክምቱ ለአከደት ትልህየ ምስል ፈሪቕ ዋትፎርድ 3እብ 2 እንዴ ቀለበ፡ ለእት 4ይት መርሐለት ወለት ገበይ ናሰአት ምኑ ለዐለት ዐውቴ እቱ እንዴ ተንከበ ዕቅቡ ምን ሰቅ እግል ልሐረዋ ወእብ 11 ንቅጠት እት 15ይት ደረጀት እቱ አወልወለ እቱ ወክድ አከደ።

ሕሳል ሜርሒት ፕሪመርሊግ ጻብጦ ለህለ ፈሪቕ ማን-ሲቲ ምስል ፈሪቕ አርሰናል እት ወደየ ምህመት ዐባይ ለተሀየበተ ትልህየ 3 እብ1 እንዴ ቀለበ፡ ሕሳል ሜርሒቱ እግል ለሐጥዋ ወልሰበተ ሰበት ቀድረ፡ እብለ ዐውቴ እለ ንቃጡ እት 31ንቅጠት ወቀሉ እቱ ህለ፡ ፈሪቕ አርሰናል ላኪን እብ 19 ንቅጠት እት ሱሳይት ደረጀት እግል ልትሜመር ለቀሰበ ዐለ።

ስደፍ ቱ ገብእ?

• ደረሰ ከኒሰት ዌስት ሳይድ ባፕቲስት እት ኔብራስከ፡ ክልዶል ዮም ኣርቦዕ ሳዐት 7፡20 ናይ ምሴ እት ወጃቦም እንዴ ትራከበው ኣመት ድራሰቶም ወዱ ዐለው። ዮም 1/3/1950 ፡ ሳዐት 7፡25 ናይ ኣምሱይ እተ ከኒሰት ጋዝ ሰበት ሰ'ጠ ለከኒሰት ነደት። ላመ ደረሰ ደርሶ እተ ለዐለው ቤት ሐቴ እንዴ ኢተርፍ ምነ ነደት። ስድፈት ላኪን እብ በክት ምነ ደረሰ ለሞተ ነፈር ይዐለ። ለሰበብ መንገፎሆም ህዩ፡ ክሎም ለደረሰ እብ በክት ምነ ሳዐት ወጃቦም ሰበት ኢመጸውቱ። በክትቱ ገብእ መሰደፍ?

• ክብሪ ሆሸር ልትበኔ እት ሀለ፡ በህለት20/12/1922 ጂ ተርኒ ለልትበህል ነፈር እንዴ ወድቀ ክም ሞተ፡ ኣሰሩ 112 ሸቃለ ርሖም ሐግለው። እሊ እብ ትሉሉይ ሞት ሸቃለ ሐቆ 13 ሰነት ገብእ እት ሀለ፡ እት 20/12/1935 ለሞት ኣክተመት። ምን ክሉ ለለኣትፈክር ላኪን፡ እትለ ኣክራይት ዕለት ኣክር ለሞተ ሸቃላይ፡ ፓትሪክ ጂ ልትበህል በህለት ወልዱ እግለ ለሞት ለኣስተብዔት እቡ ጂ ተርኒ።

• ዳኒ ግርሃም፡ ወድ 40 ሰነት ሐኪምቱ። ህቱ ዝብጠት ሙሲቀት ፈቴ ምንመ ዐለ፡ እት ሐያቱ ላኪን ኣላት ሙሲቀት ትምቱም ኢለኣምር። እብ ፍንቱይ ህዩ ለሰኒ ፈትየ ኦርጋን።

ዳኒ፡ እት መድረሰቱ ሕሱር ወፈዳብ ምንመ ዐለ፡ ዋልዳዩ ላኪን ውላዱ ሙሲቀት እግል ልዝበጦ ለለኣትናይት ሰበት ይዐለ፡ ለናይ ከርስ ንየቱ እት ፍዕል እግል ልተርጅመ ኢቀድረ። ዕምሩመ ሰበት ጌሰ፡ ሰኣየት በትከ ወክሉ ህሙ ወልቡ እት ሸቅሉ እግል ሊደዩ ቀረረ።

ምሴት ሐቴ ዳኒ፡ እግል ኦሮት እት ዕያደት ራግድ ለዐለ ነፈር እግል ልርደእ እት ገይሰ ስድፈት ሓድስ ወደ ወእበ ሓድስ ረኣሱ ሰበት ትዘበጠ ሐቴ ዕንቱ ጌሰት ወነዚፍ ጅወ ወደ። ሰበት እሊ፡ እግል ርሑ እት ዕያደት ሰክበ። ዳኒ እበ ሳደፈቱ ነቃስ ጀዋሬሕ ብዞሕ ኢትረበሸ ቅሰመትተ ቤለ ወትከበተዩ። ለለኣትፈክር ላኪን፡ ስድፈት እት ዐቢ ቄድራይ ሙሲቀት መትቀያሩቱ። ህቱ እብ መትዐጃብ፡ "እግል እትፋገዕ ምስል እሲቼ እት ኦሮት ባር ክም ኦቴኮ፡ ስድፈት እንዴ ቀነጽኮ እግለ እት ቀደምዩ ለዐለት ኦርጋን ኖተ እት እቀርእ እግል እትልሀየ ኣንበትኮ" ልብል። ሐቆ እለ ዳኒ እት ለትፈናተ ሐፍላት ሎንደን ቄድራይ ኦርጋን እንዴ ገብአ ክም ናይ ሞዛርት ወቢትሆቨን ሙሲቃት ልተልሄ ህለ። ስደፍ ኒበሉ መ. . . .

ነቅፈ

ነቅፈ ምን "ነቅፈ" ለትብል ከሊመት ትግራይት ለመጸት እት ገብእ፡ "መወቀል" ለትብል መዕነት ትትሀየበ። መትወቃል መዲነት ነቅፈ ምን ጠፋሐት በሐር 1,780 ምትር ቱ። ነቅፈ እት ሰነት 1977 ክም ተሐረረት እግል ካልኣይ ወክድ እት እዴ እስትዕማር ለይኣቴት መዲነት ተ። እሊ ህዩ፡ እብ ፈድል ስሙድ ወኢመትሐላል ምናድሊን ወሸዐብ ኤረትርያ ቱ። ነቅፈ ለበዝሐ እስትሸሃድ ለደፈዐ ዲበ ታሪካይት መዲነት ተ።

ታሪክ ምስግድ ነቅፈ ምን እንርኤ ህዩ፡ እሊ ናዩ ፍንቱይ ታሪክ ህለ እሉ። ምስግድ ነቅፈ እት ሰነት 1934 እብ ክንቴባይ ዑስማን፡ ወኢጣሊ ገረፎን ሮማን፡ እብ ሸዐብ ነቅፈ ትበነ። እተ ምን ሰነት 1978 – 1988 ለገብአ ሐርብ በይኑ ሳምድ እት እንቱ እት ቀሴ ለተርፈ ታሪካይ ምስግድ ቱ። እትሊ ወቅት እሊ ህዩ፡ ክመ ለዐለዩ ሸክል ወሕብር እንዴ ጸብጠ ሰመዕ በሲር ንዳልነ ጋብእ ህለ።

ኣዳወሮት ሽዕር

ናይ ሕድ ክም ሕነ ወእግል
ንትራከብ ክምቱ እት ኣምር
ለፍንቲትመ ናይ ዶሉ ወእግል
መስለሐትነ ክምተ እት እሸዕር
ወኣመንከኒ ገብእ በዐል-ሻም
ኢቀደርከው ምን እብል?
እንተ ሻም
መትዕባይ ኣዳም
ራሐት እንተ መሕማም
ዓርድ እንተ መይማም
ምን እብለከ ትወዴሕ እግልዩ
እብ ንዛም?
ኣነ እት ክሉ ይእመጽእ
እምበለ እብ ኣማን ለለሐዜኒ
ላኪን ራሐት ኣነ እግለ ሰኒ
ለዐቅበኒ
ሕማምመ ኣነ እግል
ለኣጻልዐኒ
እሊ ለናይ ዲመ ስቅራትከ
ኣዜመ እሉ ሰበት ደግመኒ
በደል በሊስከ እትጸበር ሕሜቼ
ምን ኣተላሌ ለሐይሰኒ
ለወጽዐኒ ሰበት ኣለብዩ ህግየ
በይን ትካርጀኒ

ገሌ ሻም ልብለከ ወገሌ ዴሪር
ገሌ መዐር ልብለከ ወገሌ
መሪር
ገሌ እት ምግሳዩ ትሳንዩ
ወገሌ ተሀንዱ እብ በጢር
ምስጢር ኣነ እት ትብል
ትበራብሩ መሳጢር።

ሻም ኢትትቀጸብ ምን እብለከ
ድድ ዋቅዕ
እግል ሳክብ ትብሉ ፋዝዕ
እግል ጽሙም ትብሉ ቀቅዕ
ትበኬ ህሌከ እት ልብሎ
ተኣከክዕ
ወልዉቅ ሀለ እት ልብሎ
እንተ ትነብዕ
እግልሚቱ ላኪን ሻም ግልቡብ
ቀልዕ?

ምን ዳያሪ

ዳያሪ ኣው ኣምዕላይ ሰጅል ሐያት ሰኒ ወኣማን ኔፍዓይ ቱ። እግል ኣምዕላይ ሸዑርከ ወለሳደፌከ ሓጃት እብ ሐት-ሐቴ እግል ትወሰቁ ሰበት ሰዔ፡ ለበዝሐው ዕዉታም ወመሰል ሰኔት ላቶም ኣንፋር ወለፍ ጽብጠት ዳያሪ ቦም። እተ ክምሰልሁመ ድያሪ ለጸብጦ ኬትበት ክቱቦም ፍቱይ ወኔብራይ ቱ። ከ ሳልሕ እድሪስ ምን ከረን ትንከር ኣፍካር ላቱ ዳያሪ ከፎቱ እት ልብል እብ ተለፉን ስኡልነ ሰበት ሀለ፡ ለበሊስ እሊ ለተሌ ዳያሪ ክም ቀርኣከ እግል ትርከቡቱ እንብሉ። እሊ ለተሌ ዳያሪ፡ ሽብህ ትንከር ኣፍካር (stream of concsciousness)ቱ።

ዕለት 1/6/2016 ሳዐት 3፡00 ናይ ላሊ ኣስመረ

"ረቢ፡ ምን ምድር ለፈዩሕ ሚ ከልቀ?" እት እብል ዲመ እግል ርሕዩ እሰኣለ። ለለኣተግኔዕ በሊስ ላኪን ኣስክ ኣዜ ራክብ ይዐልኮ። ዶል-ዶል ሰመ እብል፡ ላኪን ህቱመ በሊስ ካፌ ክም ኢኮን ልትፈህመኒ። ለለኣተግኔዕ በሊስ ላኪን ኣዜ ርኩብ ሀለ። ሚቱ ትበይ ዳያሪዩ? ተማም! ምን ክሉ ለፈይሐ ሐንገልና ቱ። እብ ከፎ ክም ትብሊኒ ኣምር። እግልሚ፡ እንቲ (ዳያሪዩ በህለ'ቼ ቱ)፡ እምበል እሰባት ክም ኢተኣምኒ ሰበት ኣምረኪ። ሐንገልነ ምን ክሉ መክሉቅ ለፈይሐ ሌጠ እንዴ ኢገብእ፡ ምን ክሉ ለሸፍግ ክምቱመ እት ገበዩ እግል ኣስእለኪ ሐዜ። ጥያረት ርስዐ ኢተሀሌ ትበይ? ሰኒ ርስዐ ይህሌኮ። እግልሚ፡ ጥያረት ፍገሪት ሐንገልነ ሰበትተ። ጥያረት ምን ቃረት እት ቃረት እግል ትሳፍር፡ ሳየታት እግል ልንሰእ ምነ ቀድር። ሐንገልነ ላኪን ኩለ እድንየ እግል ልክለል ሰር ካልኢት ኢነስእ ምኑ። እበ ገብአት ሐንገልነ ምን ኩሉ ክም ፈዩሕ ወሸፍግ እብ ዕልም ለትኣከደት ኣማንተ። ከእተ ትንከር ኣፍካርዩ እግል ኣቴኪ።

ለኢነት እብ ሐት-ሐቴ እግል እፍቀደ ከብድ እቼ ወእግል እትረሰዓመ ለክምሰልሀ። ሳዐት2፡59 ናይ ላሊ ዐለት። ሰፈላል ለከልቀቱ ሰኢን ሰካብ ረሸመቱ በጽሐ እቼ። ክም ተኣምርታሁ ህዩ፡ መትባላስ ወኣሎባጥ ኣብዘሕኮ። ሾዳፎን ለጅንስ ሞባይል እት ሐንቴ መከደትቼ ክም ዐለት እግል እፍቀት ወቅት ኢነስኣ ምንዩ፡ ሐንገል እት ሰዋኒ እደይ ሰበት ኣዘዘ ሞባይል በርሀተ ሬክባይ ዕንቼ እግል ተሐርከ ወቅት ኢነስኣት። ዕንታቼ እት ሻሽት ሞባልዩ ዲበ ዐለት ሱረት ሲሲ ትሻረበ። ለሱረት ላኪን ምን ዝክርያት ወኣትፋቃድ ፈታይቼ ላተ ሲሲ እንዴ ሐልፈት፡ ብዞሕ ሰኣላት ኣምጸት እቼ። ኣየ ሱረት እግለ ተምሳሉ ላተ ነፈር ኣው ሓጀት እብ ኣማን ትወክል? ላእ፡ እግል መሰል እለ ሱረት -ሲሲተ እንዲኢኮን ሲሲ ኢኮን። እብ ከፎ? ሲሲ ዶል ለካሜረት ጨቀጠተ ለወዴተ ሐረከት ገጽ እንዲ ኢኮን፡ ክሉ ሐረካተ እት ሱረት እግል እርከቡ ሰበት ይእቀድር። እለ ቅራመቼ ለለኣትሐውዝ ረኣይ ለቡ ኦሾ ለልትበህል ኬትባይ፡ "ምራየት ኣው ማይ ተምሳልነ እንዲኢኮን፡ ርሕነ ኢለኣርኡነ" ብህል ዐለ። ለንኢሸቲት ሬሕ ኣለበ ሱረት ሲሲ ላኪን ኣስሐቀተኒ፡ ኣብኬተኒ፡ ለይኣምሩ ኣምዳር ኣብጸሐተኒ።ምስለ ለሓለፍኩሁ ወቅት ሻም እንዴ በልሰቱ እት ቀበቱ ክም ሐንብስ ወዴተኒ ወእት ኣርበዐ ሳንየት ለኢተምም ወቅት ረሸማት ክሉ ሸዑርዩ ኣብጸሐተኒ። ምን በዲርዩ ሐቆ እሰፍለለ ክምሰልሁ እገብእ። እደዩ እንዴ ኢልትፈሀሙ እት ኣካን ጀዋባት ኣተ። ለሞባይል እብ ትምተም ሰበት ሸቄ ወቅት ኢትነስእ። ኣነ ወሲሲ ለትባደልናሁ ጀዋባት እተ ሻሽት ወሬሕ 14 ገብኣ እግልዩ። ክም በዐል ሀይመት ቀርኣኩሁ። ምን ክሉ ለጀዋባት ላኪን እት ኦሮት ልብ ከሬኮ። ኣላህ! ሲሲ ለለኣከቱቱ። "ሻም ሚቱ? እሎም ለኢለሐዝዉ መስኡልየት ልቡሉ፡ ለምስሉ ልተልሀው ህዩ ትልህየ ልቡሉ ወእሎም ለይኣለቦምቱ ሕልም ልቡሉ። ኣነ ላኪን እንታቱ እብል" ልብል ለጀዋብ። እት ልብዩ ሸዑር ጋሻይ ሰምዔኒ ዕምብዕ ሕፍን ምን ዕንታቼ ክም ውሒዝ ወሐዘት። ትንከር ኣፍካር ትንከር ዕንብዕ ክም ሰብብ እሙርቱ። ለእንቤዕ ላኪን ምን ነፈር እት ነፈር ትትፈንቴ። ለኢነት ለከልቀተ እንቤዕዩ ላኪን ናይ ሰፈላል ሲሲ ዐለት። እተ ጋላሪ ለልብል መክዘን ስወር ሞባይልዩ እት ኣቀብል፡ ለይሐሰብኩሁ ሓድስ ጀረ፡ ሞባይልዩ በጣርየት ኣትመመት። እግለ ዶልዩ ሐረቅኮ፡ ላኪን ቅስነ'ተ ሞባይል ነፍዐተኒ፡ እሊ እግል እክተብ በክት ሰበት ከልቀት እግልዩ።

10 ፍንቲት ርከብ

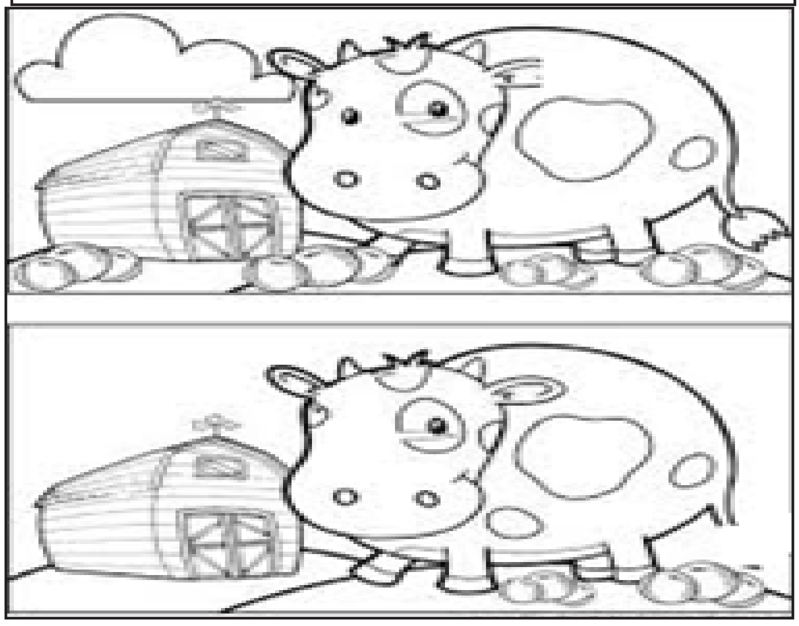

ልብ ክሬ!

- ለዐበ ከጠእ - ምን ከለጥከ ኢደረሰቱ።
- ለዐበ ኣከይጀህ - ሐሰት ተ።
- ለዐበ ምስክነ - በቲክ ሰእየት ቱ።
- ለዐቤት ከሳር - ኢመትዐላም ተ።
- ለኣኬት መርገም - ኢጠዩዕ እግል ዋልዴን ተ።

ሳልሕ ገማ